

**Wojewódzki Fundusz
Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu**

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
WOJEWÓDZKIEGO FUNDUSZU OCHRONY
ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ
WE WROCŁAWIU
ZA 2012 R.**

WROCŁAW - LUTY 2013 R.

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI WOJEWÓDZKIEGO
FUNDUSZU OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ
WE WROCŁAWIU ZA 2012 ROK**

I. DZIAŁALNOŚĆ ORGANÓW STATUTOWYCH	3
1. Rada Nadzorcza	4
2. Zarząd	5
II. DZIAŁALNOŚĆ STATUTOWA	7
Finansowanie zadań i przedsięwzięć w układzie dziedzin ochrony środowiska	7
1. Gospodarka ściekowa i ochrona wód	11
2. Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	14
3. Gospodarka odpadami	17
4. Pozostałe zadania	19
4.1. Gospodarka wodna i ochrona przeciwpowodziowa	19
4.2. Leśnictwo, ochrona przyrody i krajobrazu	21
4.3. Edukacja ekologiczna	23
4.4. Monitoring środowiska	38
4.5. Zapobieganie i likwidacja poważnych awarii i ich skutków	38
4.6. Inne zadania	39
5. Udział Funduszu w absorpcji środków pomocowych z Unii Europejskiej	42
6. Nadzór nad wykorzystaniem udzielonej przez Fundusz pomocy finansowej	44
III. DZIAŁALNOŚĆ WFOŚiGW WE WROCŁAWIU JAKO INSTYTUCJI WDRAŻAJĄCEJ PROGRAM OPERACYJNY „INFRASTRUKTURA I ŚRODOWISKO” W 2012 R.	48
IV. DZIAŁALNOŚĆ FINANSOWA FUNDUSZU	56
V. DZIAŁANIA ZESPOŁU DS. INFORMACJI I PROMOCJI NFOŚiGW I WFOŚiGW	59
VI. SPIS ZAŁĄCZNIKÓW	
1. Wydatki statutowe WFOŚiGW we Wrocławiu w 2012 r.	
2. Efekty rzeczowe w zakresie ochrony wód w wyniku oddania do eksploatacji nowo wybudowanych i modernizowanych oczyszczalni ścieków w 2012 r.	
3. Efekty rzeczowe w zakresie kanalizacji ściekowej w 2012 r.	

4. Efekty rzeczowe w zakresie ochrony powietrza atmosferycznego i klimatu w 2012 r.
5. Efekty rzeczowe WFOŚiGW we Wrocławiu w zakresie gospodarki odpadami w 2012 r.
6. Efekty rzeczowe w zakresie gospodarki wodnej i ochrony przeciwpowodziowej w 2012 r.
7. Lista nagrodzonych ofert złożonych w ramach ETAPU I - Konkursu wyboru wniosków pn. "Rozwój świadomości ekologicznej mieszkańców Dolnego Śląska poprzez media informacyjne w roku 2012"
8. Wykaz zadań dofinansowywanych przez WFOŚiGW we Wrocławiu w 2012 r. i zobowiązań umownych na lata następne

I. DZIAŁALNOŚĆ ORGANÓW STATUTOWYCH

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu, zwany w dalszej części Funduszem, powołany do życia na podstawie ustawy o ochronie i kształtowaniu środowiska z dnia 31 stycznia 1980 r. (tekst jednolity Dz.U. Nr 49 z 15.04.1994 r., poz. 196 z późn. zmianami), rozpoczął samodzielną działalność w lipcu 1993, a od 1 stycznia 1999 r. objął zasięgiem działania teren województwa dolnośląskiego.

Od dnia 01.10.2001 r., czyli wejścia w życie ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz.U. z 2008r., Nr 25, poz. 150 z późn. zmianami), utworzone na podstawie dotychczasowych przepisów wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej stały się odpowiednio wojewódzkimi funduszami ochrony środowiska i gospodarki wodnej w rozumieniu ustawy Prawo ochrony środowiska.

Fundusz posiada osobowość prawną i do 31.12.2009r. w rozumieniu ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz.U z 2005 r. Nr 249, poz. 2104 z późn. zmianami) był wojewódzkim funduszem celowym. Natomiast od dnia 01.01.2010 r., na podstawie art. 1 pkt 6 ustawy z dnia 20 listopada 2009 r. o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2009r., Nr 215, poz.1664), Fundusz jest samorządową osobą prawną w rozumieniu art. 9 pkt 14 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2009 r., Nr 157, poz. 1240 z późn. zmianami).

Organizację wewnętrzną Funduszu, szczegółowy tryb działania organów oraz sposób udzielania pełnomocnictw określa Statut Funduszu nadany w drodze Uchwały Nr XVII/354/11 z dnia 8 grudnia 2011 r. przez Sejmik Województwa Dolnośląskiego.

Celem działania Funduszu jest finansowanie ochrony środowiska i gospodarki wodnej w celu realizacji zasady zrównoważonego rozwoju i polityki ekologicznej państwa oraz współfinansowanie projektów inwestycyjnych, kosztów operacyjnych i działań realizowanych z udziałem środków pochodzących z Unii Europejskiej niepodlegających zwrotowi. Podstawę działalności Funduszu stanowi fundusz statutowy, tworzony głównie z części opłat i kar za korzystanie ze środowiska. Wpływy z tego tytułu są przekazywane na konto Funduszu przez Wydział Ochrony Środowiska Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego oraz Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu.

Fundusz określa kryteria i zasady udzielania pomocy finansowej, sporządza roczny plan finansowy oraz plan działalności. Roczny plan finansowy Funduszu na rok 2012 został sporządzony zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 20.12.2002 r. w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej (Dz. U. z 2002 r., Nr 230 poz. 1934). Od dnia 01.12.2010 r. obowiązuje w tym zakresie Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2010 r. w sprawie gospodarki finansowej Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej (Dz.U. z 2010 r., Nr 226 poz. 1479).

Fundusz realizował zadania statutowe poprzez udzielanie oprocentowanych pożyczek, w tym pożyczek przeznaczonych na zachowane płynności finansowej przedsięwzięć współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej, udzielanie dotacji, w tym dopłat do oprocentowania kredytów bankowych, a także przez nagrody za działalność na rzecz ochrony

środowiska i gospodarki wodnej, niezwiązaną z wykonywaniem obowiązków pracowników administracji rządowej i samorządowej. Realizacja wypłat (poza nagrodami) następowała na podstawie umów cywilnoprawnych zawieranych pomiędzy wnioskodawcą, a Funduszem.

Roczne sprawozdanie z działalności Funduszu sporządza Zarząd Funduszu. Rada Nadzorcza, po zatwierdzeniu sprawozdania, składa je w terminie do 30 kwietnia Zarządowi Województwa Dolnośląskiego i Ministrowi Środowiska.

Zarząd Funduszu we Wrocławiu przedstawia sprawozdanie finansowe za rok 2012, sporządzone zgodnie z przepisami art. 45 ustawy z dnia 29.09.1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity Dz.U. z 2009 r., Nr 152, poz. 1223 z późn. zmianami) oraz sprawozdanie z działalności sporządzone zgodnie z art. 400k ust. 1 pkt 7 ustawy Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz.U. z 2008 r., Nr 25 poz. 150 z późn. zmianami).

1. Rada Nadzorcza

Do dnia 22 marca 2012 r. Rada Nadzorcza pracowała w poniższym 7-osobowym składzie, tak jak w roku 2011:

1. Monika Dziadkowiec – Przewodnicząca Rady Nadzorczej Funduszu wyznaczona przez Ministra Środowiska,
2. Aleksander Marek Skorupa – przedstawiciel samorządu gospodarczego, pełniący funkcję Wiceprzewodniczącego Rady Nadzorczej Funduszu,
3. Piotr Błaszaków – Dyrektor Wydziału Ochrony Środowiska Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego, pełniący funkcję Sekretarza Rady Nadzorczej Funduszu,
4. Waldemar Kulaszka – Dolnośląski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska,
5. Wojciech Adamczak – Zastępca Przewodniczącego Wojewódzkiej Komisji do Spraw Oceny Oddziaływania na Środowisko,
6. Jerzy Tutaj – Zastępca Przewodniczącego Komisji Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej Sejmiku Województwa Dolnośląskiego,
7. Piotr Śnigucki – przedstawiciel organizacji ekologicznej.

Dnia 22 marca 2012 roku Uchwałą Sejmiku Województwa Dolnośląskiego Nr XXI/552/12 został powołany nowy skład Rady Nadzorczej Samorządowej Osoby Prawnej jaką jest WFOŚiGW we Wrocławiu, w osobach :

1. Monika Dziadkowiec – Przewodnicząca Rady Nadzorczej Funduszu wyznaczona przez Ministra Środowiska,
2. Jarosław Charłampowicz – przedstawiciel samorządu gospodarczego, pełniący funkcję Wiceprzewodniczącego Rady Nadzorczej,
3. Piotr Błaszaków – Dyrektor Wydziału Ochrony Środowiska Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego, pełniący funkcję Sekretarza Rady Nadzorczej Funduszu,
4. Waldemar Kulaszka – Dolnośląski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska,
5. Piotr Śnigucki – przedstawiciel organizacji ekologicznej,
6. Grażyna Cał – Członek Komisji Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej Sejmiku Województwa Dolnośląskiego,
7. Julinan Golak - Wiceprzewodniczący Komisji Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej Sejmiku Województwa Dolnośląskiego.

W dniu 8 listopada 2012 r. Uchwałą Sejmiku Województwa Dolnośląskiego

Nr XXVIII/809/12 została odwołana Pani Monika Dziadkowiec, pełniąca funkcję przewodniczącej Rady Nadzorczej, a na jej miejsce powołano Panią Magdalenę Tarczewską-Szymańską.

W 2012 r. Rada Nadzorcza wykonując swoje zadania określone w art. 400h ustawy Prawo ochrony środowiska i Statucie Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu:

1. zatwierdziła na posiedzeniu w dniu 27.02.2012 r. sprawozdanie z działalności i roczne sprawozdanie finansowe Funduszu za 2011r. (uchwały nr 13/2012 i 14/2012) oraz dokonała podziału zysku pochodzącego z działalności statutowej (uchwała nr 15/2012),
2. w ramach bieżącej kontroli działalności Zarządu, zapoznała się oraz przyjęła do wiadomości uchwały Zarządu,
3. złożyła sprawozdanie z działalności Funduszu za 2011 r. Ministrowi Środowiska i Zarządowi Województwa Dolnośląskiego,
4. uchwaliła „Plan działalności WFOŚiGW we Wrocławiu na 2013 rok” (uchwała nr 134/2012),
5. zatwierdziła „Listę przedsięwzięć priorytetowych WFOŚiGW we Wrocławiu przewidzianych do dofinansowania w 2013 roku” po zasięgnięciu opinii Narodowego Funduszu w zakresie finansowania przedsięwzięć z udziałem środków niepodlegających zwrotowi pochodzących z Unii Europejskiej oraz uzgodnieniu z Dyrektorem RZGW we Wrocławiu w zakresie finansowania przedsięwzięć dotyczących gospodarki wodnej na terenie regionu wodnego (uchwała nr 57/2012),
6. uchwaliła korektę projektu rocznego planu finansowego Funduszu na rok 2012 (uchwała nr 132/2012),
7. uchwaliła projekt rocznego planu finansowego Funduszu na rok 2013 (uchwała nr 133/2012),
8. ustaliła „Zasady dofinansowania ze środków WFOŚiGW we Wrocławiu zadań z zakresu edukacji ekologicznej” (uchwała nr 151/2012),
9. dokonała wyboru podmiotu właściwego do badania sprawozdania finansowego Funduszu za rok 2011 (uchwała nr 135/2012),
10. uchwaliła „Strategię działania Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu na lata 2013-2016 z perspektywą do 2020 roku” (uchwała 96/2012).

Podczas **12 posiedzeń**, które odbyły się w 2012 r. Rada Nadzorcza Funduszu podjęła **151 uchwał**. Łącznie pomoc finansowa przyznana decyzjami Rady Nadzorczej w 2012 r. wraz z decyzjami dotyczącymi zmniejszeń wysokości dofinansowania przyznanego w latach poprzednich wyniosła **109.460.471,86 zł** i miała następującą strukturę: dotacje **12.746.638,36 zł** oraz pożyczki **96.713.833,50 zł**.

2. Zarząd

Do dnia 28 luty 2012 roku Zarządu Funduszu pracował w 3-osobowym składzie:

1. Marek Mielczarek – Prezes Zarządu,
2. Ewa Mańkowska – Zastępca Prezesa Zarządu,
3. Jerzy Ignaszak - Zastępca Prezesa Zarządu.

W dniu 27 luty 2012 roku Rada Nadzorcza podjęła Uchwałę Nr 12/2012 dotyczącą wniosku do Zarządu Województwa o odwołanie Pani Ewy Mańkowskiej z funkcji zastępcy Prezesa Zarządu.

W dniu 28 lutego 2012 roku Zarząd Województwa podjął Uchwałę Nr 1910/IV/12 w sprawie odwołanie Pani Ewy Mańkowskiej z funkcji zastępcy Prezesa Zarządu.

W dniu 26 marca 2012 roku Rada Nadzorcza podjęła Uchwałę Nr 28/2012 dotyczącą wniosku do Zarządu Województwa o powołanie Pani Bogumiły Turzańskiej – Chrobak na funkcję zastępcy Prezesa Zarządu.

W dniu 27 marca 2012 roku Zarząd Województwa podjął Uchwałę Nr 2024/IV/12 w sprawie powołania Pani Bogumiły Turzańskiej – Chrobak na funkcję zastępcy Prezesa Zarządu.

Od tego momentu Zarząd Funduszu pracował w 3-osobowym składzie:

1. Marek Mielczarek – Prezes Zarządu,
2. Bogumiła Turzańska-Chrobak – Zastępca Prezesa Zarządu,
3. Jerzy Ignaszak - Zastępca Prezesa Zarządu,

Średnioroczne zatrudnienie w Funduszu w 2012 roku wynosiło **73,32 etatu**.

Podczas **40 posiedzeń**, które odbyły się w 2012 r. Zarząd podjął łącznie **600 uchwał**. Pomoc finansowa przyznana decyzjami Zarządu, łącznie z wnioskami skierowanymi na posiedzenie Rady Nadzorczej, wyniosła **125.454.650,21 zł** i miała następującą strukturę: dotacje **27.195.894,78 zł** pożyczki **98.258.755,43 zł**.

W 2012 r. praca Zarządu koncentrowała się głównie na:

- przygotowywaniu wniosków wraz z propozycją formy i kwoty pomocy przedkładanych Radzie Nadzorczej do uchwalenia i zatwierdzenia,
- podejmowaniu decyzji o udzielaniu pożyczek oraz dotacji będących ustawowo w jego kompetencjach,
- podejmowaniu uchwał anulujących przyznaną pomoc w ramach własnych decyzji wobec rezygnacji kontrahentów z przyznanej pomocy bądź zmiany wielkości przyznanej pomocy finansowej,
- akceptacji zmian warunków umów oraz kontrolowaniu wykorzystania pożyczek i dotacji przyznanych ze środków Funduszu,
- bieżącej analizie przychodów i wydatków Funduszu, a także kontroli realizacji planu działalności i planu finansowego oraz wnioskowaniu o dokonanie w nich przesunięć,
- opiniowaniu wniosków o umorzenie pożyczek przedkładanych Radzie Nadzorczej do decyzji,
- gospodarowaniu środkami Funduszu,
- analizowaniu efektywności wydatkowania środków Funduszu pod kątem uzyskiwanych największych efektów rzeczowych dla środowiska województwa dolnośląskiego,
- przygotowaniu dokumentów, materiałów i informacji na posiedzenia Rady Nadzorczej,
- współpracy z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w zakresie ustalenia priorytetów inwestycyjnych i pozyskiwania środków dla województwa dolnośląskiego,
- rozwijaniu współpracy z innymi instytucjami finansowymi oraz bankami dla zwiększenia możliwości inwestowania w zadania ochrony środowiska,
- ścisłej współpracy z gminami i powiatami w zakresie realizacji zadań ochrony środowiska,
- rozwijanie współpracy z innymi instytucjami i urzędami, odpowiedzialnymi za ochronę środowiska i gospodarkę wodną,
- rozwijaniu nowoczesnych form finansowania inwestycji środkami Funduszu,
- bieżącej analiza funkcjonowania Funduszu oraz podejmowaniu decyzji usprawniających jego działalność.

II. DZIAŁALNOŚĆ STATUTOWA

Finansowanie zadań i przedsięwzięć w układzie dziedzin ochrony środowiska

Kierunki wydatkowania środków Funduszu wyznaczały uchwalone przez Radę Nadzorczą na podstawie ustawy z dnia 27.04.2001 r. - Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz.U. Nr 25 z 2008, poz. 150 z późn. zm.):

- „Zasady udzielania i umarzania pożyczek oraz tryb i zasady udzielania i rozliczania dotacji”,
- „Kryteria wyboru przedsięwzięć finansowanych ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu”,
- „Lista przedsięwzięć priorytetowych Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu planowanych do dofinansowania w 2012 r.”,
- „Strategia działania Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu na lata 2009-2012”.

Dofinansowaniem objęto wyłącznie zadania i przedsięwzięcia spełniające warunki określone w wymienionych wyżej dokumentach.

W 2012 r. rozpatrzono ogółem 403 wnioski (w tym 34 złożone w roku 2011) o udzielenie pomocy finansowej na realizację zadań związanych z ochroną środowiska i gospodarką wodną, na łączną kwotę 428 720,3 tys. zł. Spośród rozpatrzonych wniosków 8 nie spełniało obowiązujących w Funduszu „Kryteriów ...” i „Zasad ...”, a 22 zostały wycofanych przez wnioskodawców. Z pozostałych 373 wniosków: 294 tj. 78,8% zostało rozpatrzonych pozytywnie przez Zarząd i Radę Nadzorczą Funduszu, 20 tj. 5,4% zostało rozpatrzonych odmownie, między innymi ze względu na niewielki efekt ekologiczny planowany do uzyskania w wyniku ich realizacji, a 59 tj. 15,8% pozostało do rozstrzygnięcia w 2013 r.

Przygotowanie zadań do realizacji w stopniu zgodnym z obowiązującymi w Funduszu procedurami pozwoliło na zawarcie w 2012 r. ogółem 331 nowych umów oraz aneksów zwiększających i zmniejszających dofinansowanie do czynnych umów na łączną kwotę 162 551,0 tys. zł, w tym:

- 82 umów pożyczek oraz 8 aneksów do umów na łączną kwotę 122 748,7 tys. zł, w tym 12 umów pożyczek na zachowanie płynności finansowej na kwotę 35 489,6 tys. zł,
 - 249 umów dotacji oraz 26 aneksów do umów na kwotę 39 802,4 tys. zł, w tym 13 umów na przekazanie środków państwowym jednostkom budżetowym,
- Ponadto Bank Ochrony Środowiska zawarł, na podstawie umowy z Funduszem, 41 umów z beneficjentami na dopłatę do oprocentowania na kwotę 145,5 tys. zł.

Uwzględniając czynne umowy zawarte przez Fundusz przed 1 stycznia 2012 r., umowy zawarte w 2012 r. oraz zadania w stosunku do których Zarząd i Rada Nadzorczą Funduszu podjęły uchwały o dofinansowaniu, w obsłudze pracowników merytorycznych znajdowały się w okresie sprawozdawczym łącznie 482 zadania, w tym 415 zadań z podpisanymi umowami oraz 67 zadań przygotowywanych do ich podpisania.

W 2012 r., na podstawie umów pożyczek i dotacji zawartych w 2012 r. i latach ubiegłych, Fundusz dofinansował bezpośrednio realizację 374 nowych i kontynuowanych zadań związanych z ochroną środowiska i gospodarką wodną kwotą 185 734,7 tys. zł, z czego:

- pożyczki wyniosły 140 838,3 tys. zł (75,4% wydatków statutowych), w tym pożyczki na zachowanie płynności finansowej 31 415,4 tys. zł,
- dotacje 43 935,5 tys. zł (23,6%),
- dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych na zadania realizowane na podstawie umów trójstronnych (beneficjent-bank-Fundusz 960,8 tys. zł (0,5%).

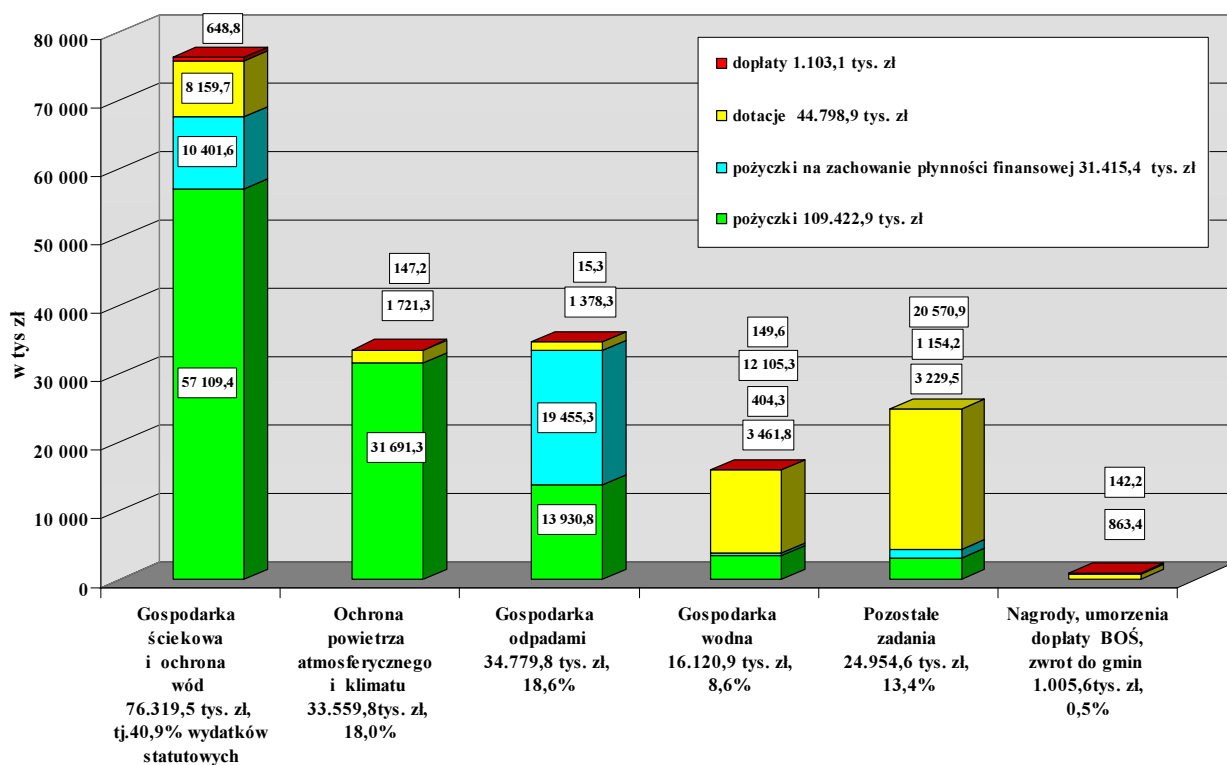
Dodatkowo 0,5% całości wydatków statutowych skierowano na:

- 63,0 tys. zł na nagrody za osiągnięcia w ochronie środowiska,
- 790,0 tys. zł na umorzenia pożyczek,
- 142,2 tys. zł na dopłaty do oprocentowania kredytów udzielanych przez Bank Ochrony Środowiska S.A. ze środków własnych w ramach zawartej z nim umowy,
- 10,4 tys. zł z tytułu zwrotu gminom utraconych przez nie dochodów gminnych.

Uwzględniając rangę potrzeb oraz przyjęte priorytety w zakresie ochrony środowiska i gospodarki wodnej środki Funduszu wydatkowano na następujące dziedziny:

- gospodarkę ściekową i ochronę wód – 76 319,5 tys. zł (40,9% wydatkowanych środków) dofinansowując 78 zadań,
- ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu – 33 559,8 tys. zł (18,0%) dofinansowując 31 zadań,
- gospodarkę odpadami – 34 779,8 tys. zł (18,6%), dofinansowując 38 zadań,
- pozostałe zadania – 41 075,5 tys. zł (22%), dofinansowując 227 zadań, w tym:
 - ✓ gospodarkę wodną i ochronę przeciwpowodziową – 16 120,9 tys. zł (8,6%), dofinansowując 22 zadania,
 - ✓ leśnictwo, ochronę przyrody i krajobrazu – 2 570,1 tys. zł (1,4%), dofinansowując 27 zadań,

Wydatki statutowe WFOŚiGW we Wrocławiu w 2012 r.

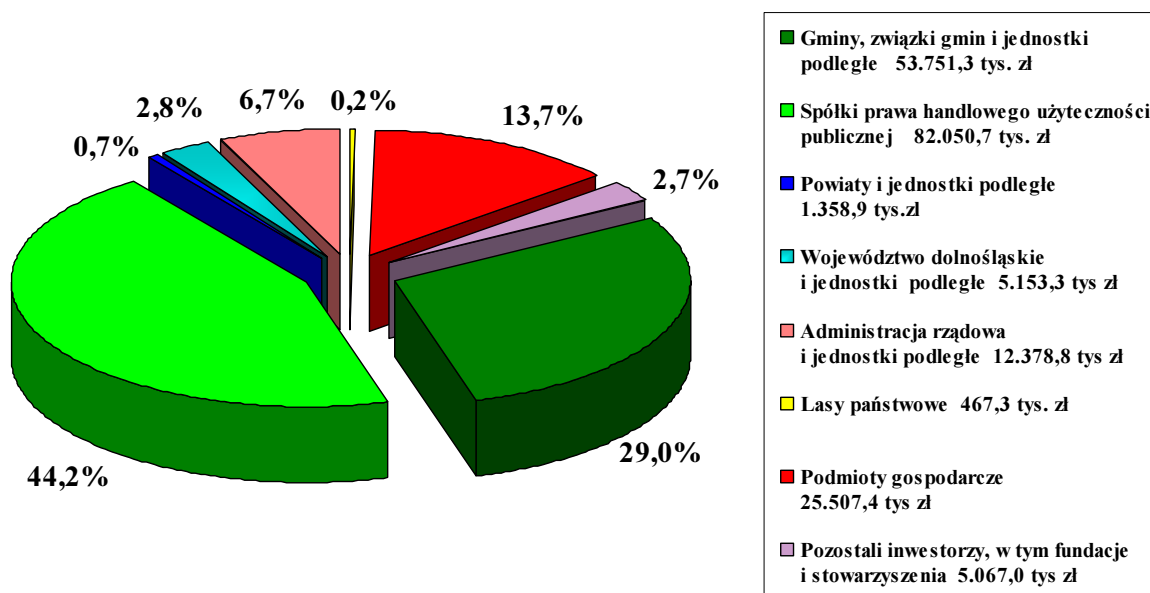
- ✓ edukację ekologiczną – 7 168,4 tys. zł (3,8%), dofinansowując 121 zadań,
 - ✓ monitoring środowiska – 3 713,2 tys. zł (2,0%), dofinansowując 5 zadań,
 - ✓ zapobieganie i likwidację poważnych awarii i ich skutków – 2 718,9 tys. zł (1,5%), dofinansowując 24 zadania,
 - ✓ inne zadania (m.in. profilaktyka zdrowotna dzieci, usuwanie skutków powodzi) – 8 784,0 tys. zł (4,7%), dofinansowując 28 zadań,
- nagrody za osiągnięcia w ochronie środowiska, umorzenia pożyczek, dopłaty do oprocentowania kredytów udzielanych przez banki oraz zwrot dochodów gminnych – 1 005,6 tys. zł (0,5%).

Wydatki statutowe Funduszu w 2012 r. z podziałem na dziedziny ochrony środowiska przedstawione zostały w tabeli nr 1.

W 2012 r. na bezpośrednie dofinansowanie realizacji zadań skierowano środki w wysokości 185 734, 7 tys. zł, w tym na zadania realizowane przez:

- gminy, związki gmin i podmioty podległe (jednostki komunalne, szkoły i inne) – 29,0% całości wydatków tj. 53 751,3 tys. zł (32,3% stanowiły dotacje, 55,5% pożyczki, 11,1% pożyczki na zachowanie płynności finansowej, a 1,1% dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych),
- spółki prawa handlowego o charakterze użyteczności publicznej (przedsiębiorstwa wodociągów i kanalizacji, gospodarki komunalnej itp.) – 44,2% tj. 82 050,7 tys. zł, (4,6% stanowiły dotacje, a 65,5% pożyczki, 29,6% pożyczki na zachowanie płynności finansowej, a 0,3% dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych),
- powiaty i ich jednostki – 0,7% tj. 1 358,9 tys. zł (23,2% stanowiły dotacje, 76,8% pożyczki),

Wydatki statutowe WFOŚiGW w 2012 r. z podziałem na wnioskodawców

- Województwo Dolnośląskie i jednostki podległe – 2,8% tj. 5 153,3 tys. zł (100,0% stanowiły dotacje); największym beneficjentem z tej grupy był Dolnośląski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych we Wrocławiu,

- administrację rządową oraz jednostki jej podległe – 6,7% tj. 12 378,8 tys. zł (90,7% stanowiły dotacje, 9,3% pożyczki na zachowanie płynności finansowej); największymi inwestorami w tej grupie byli: Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu oraz Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska,
- lasy państwowe – 0,2% tj. 467,3 tys. zł (100% stanowiły dotacje); beneficjentami w tej grupie były Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych we Wrocławiu oraz nadleśnictwa,
- podmioty gospodarcze (spółdzielnie, pozostałe spółki prawa handlowego) – 13,7% tj. 25 507,4 tys. zł (94,8% stanowiły pożyczki, 4,6% dotacje, a 0,6% dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych); największym beneficjentem w tej grupie była Promet-Plast s.c.,
- pozostałych inwestorów, w tym pozarządowe organizacje ekologiczne - 2,7% tj. 5 067,0 tys. zł (88,0% stanowiły dotacje, a 12,0% pożyczki); największymi inwestorami w tej grupie były stowarzyszenia i fundacje oraz kościoły i związki wyznaniowe.

W ramach dopłat do oprocentowania kredytów Fundusz kontynuował współpracę z Bankiem Ochrony Środowiska S.A., rozszerzając zakres dofinansowania o linię kredytową finansującą przedsięwzięcia z zakresu energetyki odnawialnej.

Prolongowano umowy określające warunki udzielania przez ten bank kredytów preferencyjnych na zadania związane z ochroną środowiska i gospodarką wodną, obejmujące budowę i modernizację systemów ciepłowniczych, finansowanie inwestycji termomodernizacyjnych, budowę małych oczyszczalni ścieków bytowo – gospodarczych oraz likwidację wyrobów zawierających azbest. Istotą tych umów jest angażowanie przez bank środków własnych w realizację małych projektów, natomiast Wojewódzki Fundusz dopłaca część odsetek od udzielonego kredytu preferencyjnego. W zakresie tych linii kredytowych w 2012 r. Bank zawarł z inwestorami 41 umów. W każdym kwartale dopłatami objęte zostało około 240 czynnych umów kredytowych.

W sumie na dofinansowanie dopłat do umów zawartych z BOŚ w 2012 r. oraz w latach poprzednich Fundusz wydatkował 142 245,20 zł, w tym:

- ochrona powietrza – 131 079,68 zł,
- gospodarka ściekowa i ochrona wód – 10 313,25 zł,
- ochrona powierzchni ziemi – 852,27 zł,

Zobowiązania Funduszu z tytułu zawartych umów, na dofinansowanie 147 zadań kontynuowanych przewidzianych do zrealizowania w roku 2013 i w latach następnych, wyniosły na koniec 2012 r. 125 669,8 tys. zł, w tym zobowiązania dotacyjne 19 098,6 tys. zł, pożyczkowe 102 534,6 tys. zł oraz z tytułu dopłat do oprocentowania kredytów w ramach zawartych umów trójstronnych 4 036,6 tys. zł.

Ponadto organy statutowe Funduszu podjęły uchwały o dofinansowaniu nowych zadań bądź zmianie wysokości dofinansowania - łącznie 69 zadań - kwotą 86 712,8 tys. zł (z czego 31 516,6 tys. zł stanowią dotacje, 51 131,3 tys. zł pożyczki, a 4 064,9 tys. zł pożyczki na zachowanie płynności finansowej). Umowy na dofinansowanie zostaną zawarte w 2013 r.

Wykaz zadań dofinansowanych przez Fundusz w 2012 r. oraz zobowiązań umownych na lata następne zawiera tabela nr 8.

1. Gospodarka ściekowa i ochrona wód

Z dziedziny gospodarki ściekowej i ochrony wód Fundusz rozpatrzył w 2012 r. 52 wnioski, z których 44 zostały rozpatrzone pozytywnie przez Zarząd i Radę Nadzorczą, 3 zostały wycofane przez wnioskodawców, 1 został rozpatrzony odmownie ze względu na niewielki efekt ekologiczny planowany do uzyskania w wyniku jego realizacji, a 4 pozostały do rozstrzygnięcia w 2013 r.

W ciągu roku w trakcie realizacji znajdowały się 83 zadania inwestycyjnych, spośród których 78 zostało dofinansowanych.

Na zadania związane z budową lub modernizacją miejskich i wiejskich mechaniczno-biologicznych oczyszczalni ścieków oraz budowę sieci kanalizacyjnych w miastach i wsiach województwa dolnośląskiego Fundusz wydatkował ogółem w 2012 r. 76 319,5 tys. zł tj. 40,9% środków wypłaconych na realizację wszystkich zadań statutowych, z czego 8 159,7 tys. zł, tj. 10,7% stanowiły dotacje, 57 109,4 tys. zł (74,8%) pożyczki, 10 401,6 tys. zł (13,6%) pożyczki na zachowanie płynności finansowej, a 648,8 tys. zł (0,9%) dopłaty do oprocentowania kredytów w ramach zawartych umów trójstronnych.

Na lata następne Fundusz posiada zobowiązania wynikające z zawartych umów w stosunku do 42 zadań kontynuowanych na kwotę 38 038,0 tys. zł (30,3% wszystkich zobowiązań), z czego 7 125,7 tys. zł dotyczy umów dotacji, 28 144,1 tys. zł umów pożyczek oraz 2 768,2 tys. zł z tytułu dopłat do oprocentowania kredytów.

W 2012 r. zakończono modernizację i przebudowę 3 oczyszczalni ścieków zwiększając ich przepustowość o 552,4 m³/d i oddano do użytku 4 nowe oczyszczalnie ścieków o łącznej przepustowości 430,0 m³/d (w tym 2 oczyszczalnie przy dopłatach Funduszu do kredytów bankowych). Łączny przyrost przepustowości oczyszczalni ścieków wyniósł 982,4 m³/d. Na terenie 28 gmin w 42 miejscowościach wybudowano i zmodernizowano 213,1 km sieci kanalizacyjnych, w tym 188,9 km na terenach wiejskich. Wykonano 1 dokumentację na uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej gminy.

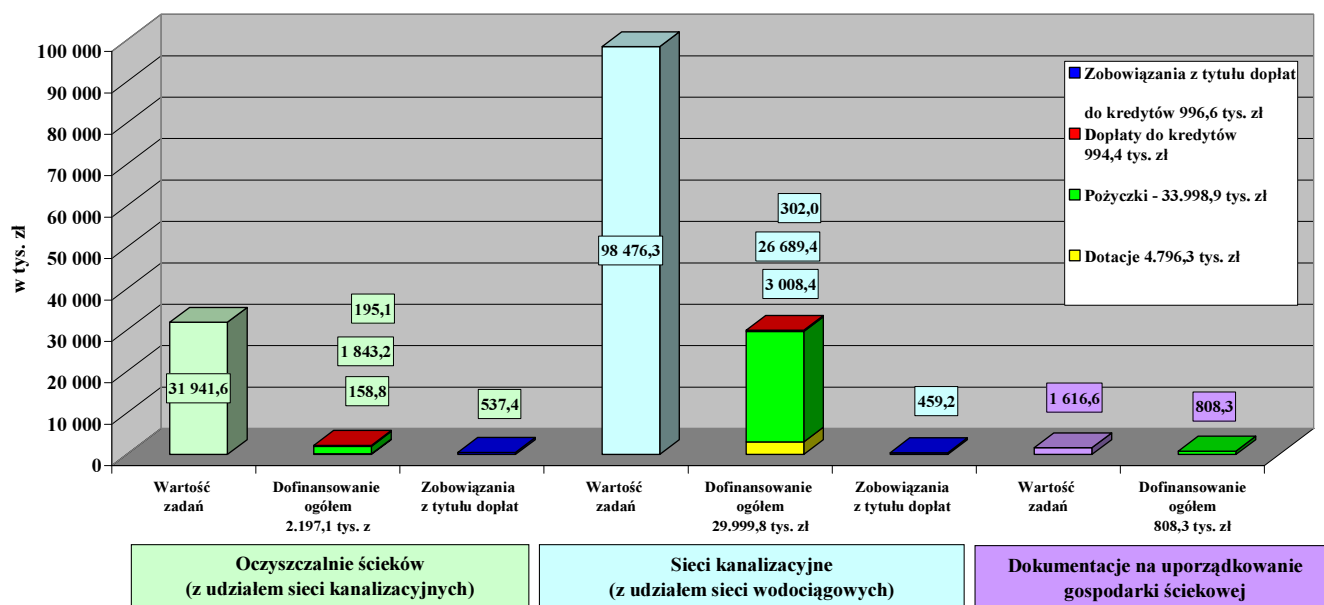
Wybrane efekty rzeczowe uzyskane w wyniku oddania do użytku nowo wybudowanych i zmodernizowanych oczyszczalni ścieków oraz efekty w zakresie kanalizacji ściekowej przedstawiają tabele nr 2 i 3.

W efekcie tych działań zaistniała możliwość ograniczenia ładunku zanieczyszczeń odprowadzanych w ściekach:

- BZT5 - 57,66 w kg/d
- zawiesina ogólna - 52,24 w kg/d

Przy ogólnej wartości zadań zakończonych w 2012 r. w wysokości 132 034,5 tys. zł, zaangażowanie finansowe Funduszu wyniosło 34 001,9 tys. zł, w tym 3 167,2 tys. zł w formie dotacji, 29 340,9 tys. zł w formie pożyczki oraz 1 493,8 tys. zł w formie przyznanych dopłat do kredytów bankowych. Zobowiązania Funduszu z tytułu dopłat do kredytów bankowych 5 zadań zakończonych w 2012 r. na lata następne wynoszą 996,6 tys. zł (dotychczas wypłacono 497,2 tys. zł).

Dofinansowanie WFOŚiGW we Wrocławiu do oddanych do użytku w 2012 r. zadań z zakresu gospodarki ściekowej i ochrony wód

Do najważniejszych zadań z zakresu ochrony wód, które zrealizowane były przy udziale środków Funduszu w 2012 r. należą:

- 1) z oddanych do eksploatacji oczyszczalni ścieków:
 - mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków w miejscowości Przyłęk o przepustowości 300 m³/d (932 RLM) wybudowana przez Gminę Bardo,
 - „Bezenergetyczna roślinno – stawowa oczyszczalnia ścieków w miejscowości Luboszyce” (800 RLM) w Gminie Jemielno.
- 2) z przekazanych do eksploatacji sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej:
 - kanalizacja sanitarna w miejscowościach Sobota i Dębowy Gaj gmina Lwówek Śląski o długości 16,1 km,
 - kanalizacja deszczowa w Lubaniu o długości 1,7 km,
 - kanalizacja sanitarna dla wsi Jędrzychowice, gmina Zgorzelec (w ramach PROW) o długości 12,59 km,
 - kanalizacja sanitarna w miejscowości Rzymówka, gmina Złotoryja – 5,6 km,
 - II etap kanalizacji sanitarnej w miejscowości Góra oraz wsi Kłoda Górowska – 4,3 km,
 - kanalizacja sanitarna dla miejscowości Pyskowice – 3,0 km,
 - kanalizacja sanitarna w miejscowościach: część Kwietnik, Grobla i Pogwizdów - zadanie III – 15,5 km,
 - sieci kanalizacyjne i wodociągowe w Kotli oraz sieci kanalizacyjne w Moszkowicach – 6,9 km,
 - kanalizacja sanitarna we wsi Przyłęk realizowana przez Gminę Bardo o długości 9,8 km,
 - kanalizacja sanitarna realizowana przez Gminę Nowa Ruda w miejscowości Bożków o długości 17,2 km,
 - kanalizacja sanitarna realizowana w miejscowości Zebrzydów przez Zakład Usług Wodnych i Komunalnych Sp. z o.o. z siedzibą w Strzelcach o długości 10,4 km,
 - kanalizacja sanitarna w miejscowości Radków zrealizowana przez Gminę Radków o długości 1,6 km,

- kanalizacja sanitarna w Gminie Kąty Wrocławskie o łącznej długości około 12 km,
- kanalizacja sanitarna i deszczowa w Gminie Brzeg Dolny o łącznej długości około 0,7 km,
- kanalizacja sanitarna w Gminie Sobótka o długości około 5 km,
- kanalizacja deszczowa w Gminie Wrocław o długości około 4 km.

Ponadto ze środków Funduszu realizowano zadania, które będą kontynuowane w latach następnych, a mianowicie:

- budowa kanalizacji sanitarnej wraz z odczepami w Opolnie Zdrój gmina Bogatynia,
- uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej gmin leżących w zlewni rzeki Czerwona Woda dla gmin Zgorzelec, Platerówka i Sulików (w ramach POIiŚ),
- rozwiązanie gospodarki wodno-ściekowej w Gminie Nowogrodziec – etap Ia (w ramach POIiŚ),
- rozwiązanie gospodarki wodno-ściekowej w Gminie Nowogrodziec – etap I b (w ramach PROW),
- budowa i przebudowa oczyszczalni ścieków w m. Smolnik, gm. Leśna,
- „Sieć wodociągowa i kanalizacja sanitarna z przyłączami w miejscowości Borówki i Gromadka” w Gminie Gromadka długości sieci wodociągowej 21,184 km i sieci kanalizacji sanitarnej 7,271 km,
- budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Szczedrzykowiec – Stacja, Dąbie, Ciechobórz,
- budowa kanalizacji sanitarnej oraz sieci wodociągowej dla wsi Czerwony Kościół wraz z odcinkiem tranzytowym dla wsi Lubiatów,
- zadanie realizowane przez spółkę Wodociągi i Kanalizacja w Strzegomiu – „Zapewnienie prawidłowej gospodarki ściekowej w gminie Strzegom” – kanalizacja sanitarna 49,7 km, wraz z przebudową oczyszczalni ścieków o docelowej przepustowości 6200 m³/d,
- zadanie realizowane przez Gminę Strzegom pn.: „Budowa kanalizacji sanitarnej we wsi Goczałków Górny” – kanalizacja sanitarna 6,214 km,
- uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie gmin powiatu dzierzoniowskiego – etap I z efektem- kanalizacja sanitarna o długości 9.4 km i kanalizacja deszczowa o długości 6.1 km,
- budowa oczyszczalni ścieków oraz sieci kanalizacji sanitarnej w Gminie Kondratowice,
- budowa sieci kanalizacji sanitarnej oraz modernizacji oczyszczalni ścieków w Gminie Strzelin,
- budowa sieci kanalizacji sanitarnej oraz modernizacji oczyszczalni ścieków w Mieście Oława,
- budowa sieci kanalizacji sanitarnej oraz budowa oczyszczalni ścieków w Gminie Oława,
- rozbudowa oczyszczalni ścieków w Mirkowie, gmina Długołęka,
- budowa oczyszczalni ścieków i kanalizacji w miejscowości Borowa w Gminie Długołęka,
- budowa oczyszczalni ścieków oraz kanalizacji w gminie Krośnice.

Osobną grupę dofinansowania stanowiły zadania związane z przygotowaniem dokumentacji do Funduszy Unijnych:

- Dokumentacja projektowa na wykonanie I, II, III i IV etapu uporządkowania gospodarki ściekowej środkowej części Gminy Kobierzyce.

2. Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu

Z dziedziny ochrony powietrza atmosferycznego i klimatu Fundusz rozpatrzył w 2012 r. 34 wnioski, z których 26 zostało pozytywnie rozpatrzonych przez Zarząd i Radę Nadzorczą, 1 został wycofany przez wnioskodawcę, 1 nie spełniał obowiązujących w Funduszu „Kryteriów ...” i „Zasad ...”, a 6 pozostało do rozstrzygnięcia na 2013 r.

W ciągu roku w trakcie realizacji znajdowały się 34 zadania. Fundusz wydatkował w 2012 r. środki na dofinansowanie 31 zadań.

Na dofinansowanie realizacji zadań zapewniających zmniejszenie emisji gazów i pyłów, powstających w procesie spalania energetycznego paliw, w tym m.in. poprzez termomodernizację budynków i modernizację starych kotłowni, Fundusz wydatkował 33 559,8 tys. zł, co stanowiło 18% całości wydatków statutowych, z czego 1 721,3 tys. zł (5,1%) stanowiły dotacje, 31 691,3 tys. zł (94,4%) pożyczki, a 147,2 tys. zł (0,5%) dopłaty do oprocentowania kredytów w ramach zawartych umów trójstronnych.

Na lata następne podjęto zobowiązania wynikające z zawartych umów w stosunku do 12 zadań kontynuowanych na kwotę 9 571,0 tys. zł (7,6% wszystkich zobowiązań), w tym w formie dotacji 428,3 tys. zł, pożyczki 8 891,6 tys. zł. oraz 251,1 tys. zł w formie dopłat do kredytów.

Wartość zadań z zakresu ochrony powietrza oddanych do użytku w 2012 r. osiągnęła wysokość 207 056,1 tys. zł, a dofinansowanie Funduszu do ich realizacji wyniosło 49 151,7 tys. zł, w tym 1 832,7 tys. zł w formie dotacji oraz 47 319,0 tys. zł w formie pożyczki.

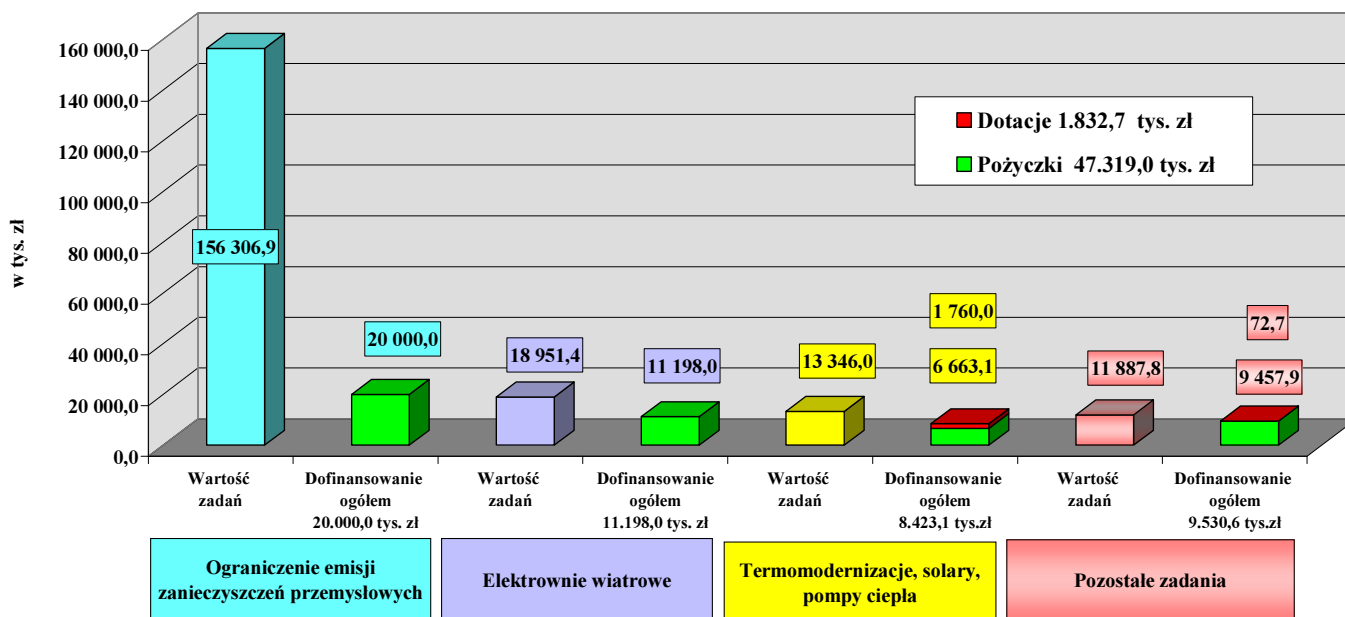
Dofinansowanie Funduszu ukierunkowane było na pomoc w realizacji zadań związanych z:

- ograniczeniem emisji zanieczyszczeń przemysłowych,
- termomodernizacją budynków,
- ograniczeniem niskiej emisji z lokalnych kotłowni poprzez ich modernizację,
- wspieraniem technologii pozwalających na uzyskanie tzw. „czystej” energii z odnawialnych źródeł energii.

Efekty rzeczowe pomocy finansowej udzielonej przez Fundusz na zadania związane z ochroną powietrza atmosferycznego i klimatu są następujące:

- wybudowano układ oczyszczania gazu koksowniczego z amoniaku i siarkowodoru wraz z ekologiczną i ekonomicznie uzasadnioną ich utylizacją,
- wybudowano elektrownię wiatrową o mocy 4 x 800 kW,
- wybudowano 1 kotłownię na drewno o mocy 415 kW,
- wybudowano gazową ciepłownię osiedlową o mocy 2,8 MW, 2 nowe kotłownie o mocy 265,0 kW oraz zmodernizowano 2 kotłownie na opalane gazem o mocy 188,0 kW,
- w 5 obiektach zainstalowano ogrzewanie wykorzystujące solary - kolektory słoneczne o łącznej powierzchni 586,23 m²,
- w 2 obiektach zainstalowano pompy ciepła o mocy 310 kW,
- oszczędność energii w wyniku przeprowadzonych modernizacji wyniosła ogółem 42 854,62 GJ/a.

Dofinansowanie WFOŚiGW we Wrocławiu do oddanych do użytku w 2012 r. zadań z zakresu ochrony powietrza atmosferycznego i klimatu

Obiekty i instalacje przekazane do eksploatacji w 2012 r. pozwolą na obniżenie w skali roku emisji:

- pyłu - 981,79 Mg/r
- SO₂ - 83,67 Mg/r
- NO_x - 105,75 Mg/r
- CO - 128,30 Mg/r
- CO₂ - 7 269,86 Mg/r

Efekty rzeczowe uzyskane w zakresie ochrony powietrza przedstawione zostały w tabeli nr 4.

Do największych inwestycji zrealizowanych w 2012 r. przy udziale finansowym Funduszu zaliczyć należy:

- budowę układu oczyszczania gazu koksowniczego z amoniaku i siarkowodoru wraz z ekologiczną i ekonomicznie uzasadnioną ich utylizacją w Wałbrzyskich Zakładach Koksowniczych „Victoria” S.A. w Wałbrzychu,
- modernizację części gazowo-energetycznej, w tym instalacji biogazu z wprowadzeniem kogeneracji na terenie oczyszczalni ścieków dla m. Legnicy – zrealizowaną przy dofinansowaniu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w ramach „Programu dla przedsięwzięć w zakresie odnawialnych źródeł energii i obiektów wysokosprawnej kogeneracji – część 2, wdrażana przez wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej”,
- budowę ciepłowni osiedlowej gazowej o mocy 2,8 MW w Głuszycy,
- realizację instalacji pozwalających na wykorzystanie energii odnawialnej:
 - ✓ montaż kolektorów słonecznych na dwóch samorządowych obiektach krytej pływalni,

92 szt. o powierzchni czynnej 213,44 m² na obiekcie krytej pływalni w Oławie (zadanie zrealizowane przez Gminę Miejską Oława)

- ✓ montaż: 79 szt. paneli solarnych o powierzchni czynnej 184,07 m² na obiekcie basenu w Środzie Śląskiej (Gmina Środa Śląska), 128 m² w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Bolesławcu, 56,88 m² w schronisku PTTK „Na Hali Szrenickiej” oraz 3,84 m² w Domu Parafialnym w Lubaniu.
 - ✓ zakończenie budowy elektrowni wiatrowej o mocy 4*800 kW wraz z infrastrukturą – Gaj Oławski, zaplanowana produkcja zielonej energii elektrycznej w skali roku na poziomie 6 200 MWh,
 - ✓ budowę instalacji grzewczej z pompą ciepła o mocy 100 kW w Domu Opata Zespołu Opactwa Cysterskiego w Krzeszowie,
 - ✓ montaż 4 pomp ciepła w pocysterskim klasztorze w Trzebnicy – kolektory gruntowe o mocy 210 kW.
- termomodernizacje:
 - ✓ budynku Szkoły przy ul. Armii Krajowej 35a w Wałbrzychu,
 - ✓ wymiana stolarki okiennej w segmencie 1A6 i 1A4 Regionalnego Szpitala Specjalistycznego w Świdnicy,
 - ✓ schroniska PTTK „Na Hali Szrenickiej”,
 - ✓ Domu Parafialnego wraz z Obiektem Sakralnym w Lubaniu,
 - ✓ 2 budynków Spółdzielni Mieszkaniowej „POLFIANKA” w Jeleniej Górze,
 - ✓ 4 budynków Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Bolesławcu,
 - modernizację 70 szt. węzłów ciepłych bezpośrednich (58 hydroelewatorowych, 12 zmieszania pompowego) na wymiennikowe zrealizowaną przez Zgorzeleckie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Zgorzelcu Sp. z o.o.

W 2013 r. kontynuowana będzie m.in. w realizacja następujących zadań:

- budowa Gminnej Szkoły Podstawowej w Budzowie – budynek pasywny,
- remont i przebudowa ciepłowni osiedlowej wraz z obiektami i urządzeniami towarzyszącymi w Bielawie,
- modernizacja kotła PWRp 20 dla zwiększenia sprawności energetycznej i zmniejszenia emisji pyłów i gazów w Nowej Rudzie w Spółce z o.o. „Ciepłownictwo” Nowa Ruda,
- termomodernizacja Budynku Głównego i Budynku Matka – Dziecko w NZOZ Szpitalu Powiatowym w Dzierżoniowie Sp. z o.o.,
- Elektrownia wodna Oława w km 213+300 rzeki Odry (lokalizacja przy prawym przyczółku istniejącego jazu Oława), planowana produkcja zielonej energii elektrycznej w skali roku na poziomie 16 000 MWh,
- budowa 3.313 mb sieci ciepłej miasta Lubań realizowana przez Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Lubaniu Sp. z o.o.
- modernizacja kotłowni przy Zespole Szkoły Podstawowej i Przedszkola w Wińsku wraz z montażem instalacji solarnej.

3. Gospodarka odpadami

Z dziedziny gospodarki odpadami Fundusz rozpatrzył w 2012 r. 29 wniosków, z których 23 zostały pozytywnie rozpatrzone przez Zarząd i Radę Nadzorczą, 1 został wycofany przez wnioskodawcę, 1 nie spełniał obowiązujących w Funduszu „Kryteriów ...” i „Zasad ...”, a 4 pozostały do rozstrzygnięcia na 2013 r..

W ciągu roku w trakcie realizacji znajdowało się 40 zadań. Fundusz wydatkował w 2012 r. środki na dofinansowanie 38 zadań.

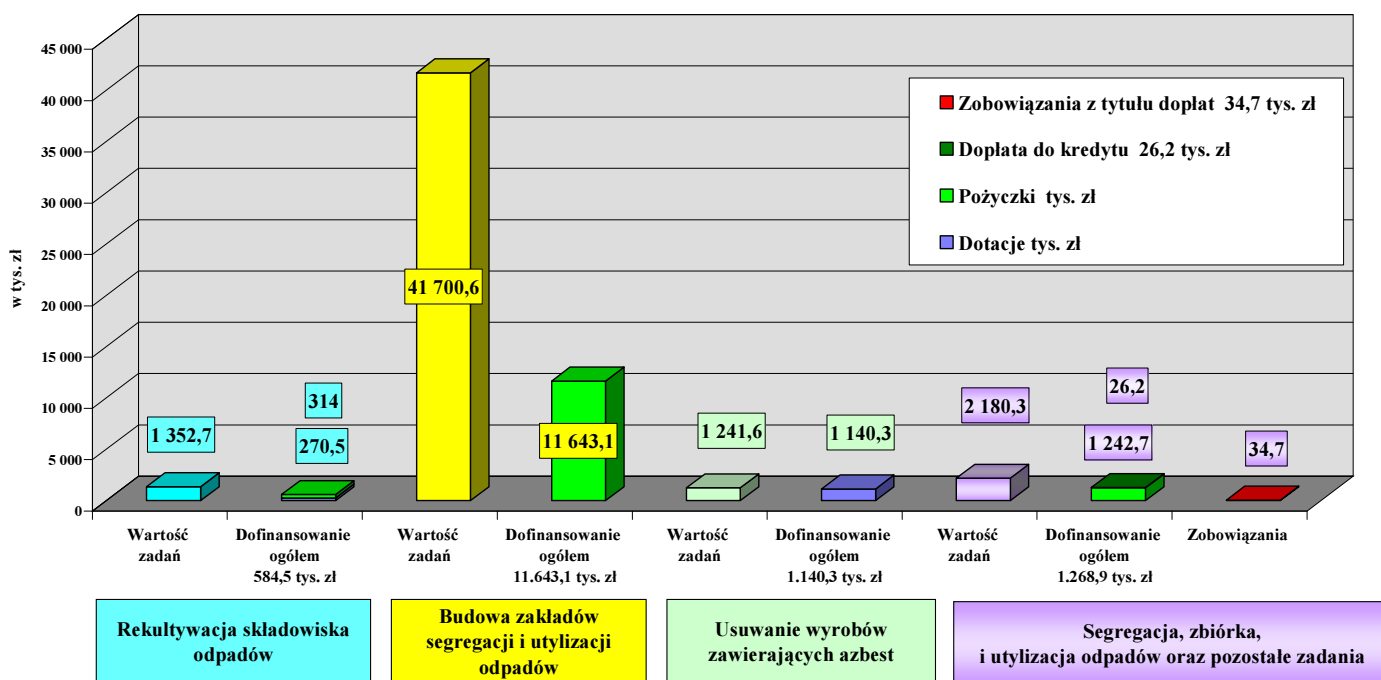
Na dofinansowanie realizacji zadań z tej dziedziny Fundusz wydatkował 34 779,8 tys. zł, co stanowiło 18,6% całości wydatków statutowych, z czego 1 378,3 tys. zł (3,96%) stanowiły dotacje, 13 930,9 tys. zł (40,1%) pożyczki, 19 455,3 tys. zł (55,9%) pożyczki na zachowanie płynności finansowej, a 15,3 tys. zł (0,04%) dopłaty do kredytów w ramach zawartych umów trójstronnych.

Fundusz posiada zobowiązania na lata następne w stosunku do 6 zadań na kwotę 495,6 tys. zł (0,4% wszystkich zobowiązań), w tym w formie dotacji w kwocie 252,7 tys. zł, w formie pożyczki w kwocie 208,1 tys. zł oraz 34,7 tys. zł z tytułu dopłat do kredytów.

Efekty rzeczowe pomocy finansowej udzielonej przez Fundusz na zadania związane z gospodarką odpadami są następujące:

- wybudowano sortownię odpadów komunalnych wraz z instalacją do produkcji paliwa RDF i infrastrukturą towarzyszącą o wydajności instalacji do unieszkodliwiania odpadów 110.000 Mg/a,
- wybudowano instalację do ujmowania biogazu z istniejących studni składowania odpadów, stacji obróbki biogazu o wydajności 50-250m³/h wraz z wolnostojącą pochodnią na składowisku odpadów,
- przeprowadzono rekultywację składowiska odpadów o powierzchni 2 ha,

Dofinansowanie WFOŚiGW we Wrocławiu do oddanych do użytku w 2012 r. zadań z zakresu gospodarki odpadami

- ze środków Funduszu usunięto 542,83 Mg azbestu,
- zakupiono 1 pojazd specjalistyczny do zbiórki odpadów oraz 2 pojazdy specjalistyczne do hydrodynamicznego udrażniania sieci kanalizacyjnej.

Przy ogólnej wartości zadań z zakresu gospodarki odpadami oddanych do użytku w 2012 r. w wysokości 46 475,3 tys. zł, zaangażowanie Funduszu wyniosło 14 670,2 tys. zł, w tym 1 410,8 tys. zł w formie dotacji, 13 198,5 tys. zł w formie pożyczki oraz 60,9 tys. zł w formie przyznanych dopłat do kredytów bankowych. Fundusz posiada zobowiązania do dopłaty do kredytu w wysokości 34,7 tys. zł do zadania zakończonego (dotychczas wypłacono 26,2 tys. zł).

W 2012 r. kontynuowana była umowa udostępnienia środków w ramach Programu Priorytetowego Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej cz.2) „Usuwanie wyrobów zawierających azbest”, zawarta na lata 2011 – 2013 i dotycząca współfinansowania usuwania azbestu na terenie województwa dolnośląskiego. W 2012 r. ogłoszono 2 nabory wniosków w ramach konkursu i usunięto 1 507,102 Mg azbestu (1 318,33 Mg z zadań zakończonych w 2012 r.), z czego jako udział Funduszu zaewidencjonowano 542,83 Mg. Ogółem w latach 2011-2012 zakwalifikowano do realizacji 38 zadań na podstawie wniosków złożonych przez 30 j.s.t. (29 gmin i 1 związek gmin).

Do najważniejszych zakończonych w 2012 r. zadań z zakresu gospodarki odpadami należą:

- instalacja do odgazowania z pochodnią typu POCH 6000 o wydajności 50Nm³/h do 250Nm³/h na składowisku w Trzebieniu realizowana przez Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej sp. z o.o. w Bolesławcu,
- rozbudowa Centrum Gospodarki Odpadami w Ściegnach – Kostrzycy” w ramach RPO realizowane przez Związek Gmin Karkonoskich z/s w Kostrzycy pałac Bukowiec, gm. Mysłakowice w zakresie budowy kwater nr 3 i 4 o pow. 3,62 ha, linii sortowania odpadów po sicie bębnowym oraz zakupie 400 sztuk pojemników. Całkowita wydajność instalacji do unieszkodliwiania odpadów wynosi 66.000 Mg/rok,
- budowa środkowosudeckiego regionu gospodarki odpadami w oparciu o zakład unieszkodliwiania odpadów w Lubawce w ramach RPO realizowane przez Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej "SANIKOM" sp. z o.o. w Lubawce w zakresie budowy Zakładu Unieszkodliwiania odpadów o wydajności aktualnie 41.000 MG/rok, docelowo w zakresie zdolności planowanej przetwarzania w części mechanicznej do 80.000 Mg zmieszanych odpadów komunalnych na rok i w części biologicznej 21.250 Mg na rok. Efekt w zakresie unieszkodliwiania odpadów, w tym zmniejszenia ilości składowania odpadów biodegradowalnych oraz kompostowania będzie możliwy do określenia za rok 2013 po rocznej pracy instalacji w lutym 2014 r.,
- inwestycja pn. „Budowa sortowni odpadów komunalnych wraz z instalacją do produkcji paliwa RDF i infrastrukturą towarzyszącą” przez Ekologiczne Centrum Utylizacji Spółka z o.o. w Jaroszowie.

Wykaz wybranych zadań z zakresu gospodarki odpadami wraz z efektami rzeczowymi zawiera tabela nr 5.

4. Pozostałe zadania

4.1. Gospodarka wodna i ochrona przeciwpowodziowa

Z dziedziny gospodarki wodnej i ochrony przeciwpowodziowej Fundusz rozpatrzył w 2012 r. 19 wniosków, z których 17 zostało pozytywnie rozpatrzonych przez Zarząd i Radę Nadzorczą, a 2 pozostały do rozstrzygnięcia na 2013 r..

W ciągu roku w trakcie realizacji znajdowały się 22 zadania - wszystkie zadania uzyskały dofinansowanie.

Na dofinansowanie realizacji zadań z tej dziedziny Fundusz wydatkował 16 120,9 tys. zł, co stanowiło 8,6% całości wydatków statutowych, z czego 12 105,3 tys. zł (75,1%) stanowiły dotacje, 3 461,8 tys. zł (21,5%) pożyczki, 404,3 tys. zł (2,5%) pożyczki na zachowanie płynności finansowej, a 149,5 tys. zł (0,9%) dopłaty do oprocentowania kredytów w ramach zawartych umów trójstronnych.

Na realizację 14 zadań kontynuowanych Fundusz posiada zobowiązania na lata następne na kwotę 12 777,2 tys. zł (10,2% wszystkich zobowiązań), w tym w formie dotacji w kwocie 5 097,2 tys. zł, w formie pożyczki w kwocie 6 697,5 tys. zł oraz 982,5 tys. zł z tytułu dopłat do kredytów.

Środki przekazano na dofinansowanie realizacji zadań dotyczących:

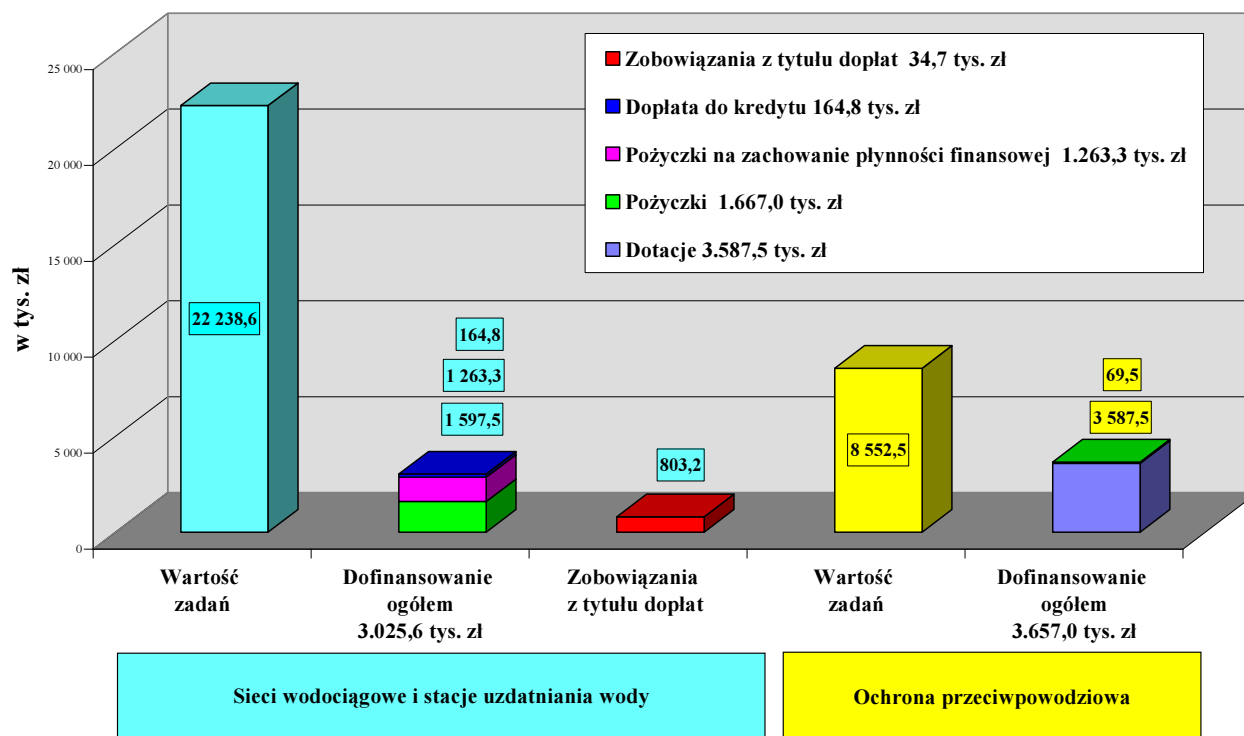
- budowy sieci wodociągowych,
- budowy ujęć wodnych i stacji uzdatniania wody,
- regulację rzek i potoków,
- modernizację wałów przeciwpowodziowych.

Efekty rzeczowe pomocy finansowej udzielonej przez Fundusz na zadania związane z gospodarką wodną i ochroną przeciwpowodziową są następujące:

- wybudowano 48,0 km sieci wodociągowych (w 10 miejscowościach na terenie 7 gmin), w tym 45,7 km na terenach wiejskich i 2,3 km na terenach miejskich,
- wybudowano i rozbudowano 3 stacje uzdatniania wody do wydajności 11 642 m³/d,
- w ramach ochrony przeciwpowodziowej:
 - ✓ zmodernizowano wał przeciwpowodziowy o długości 2,3 km,
 - ✓ przeprowadzono regulację linii brzegowych rzek o łącznej długości 1,3 km,
 - ✓ uzyskano 150 ha powierzchni obszaru chronionego przed powodzią.

Przy ogólnej wartości zadań zakończonych w 2012 r. w wysokości 30 791,0 tys. zł, dofinansowanie Funduszu wyniosło 7 485,8 tys. zł, w tym 3 587,5 tys. zł w formie dotacji, 1 667,0 tys. zł w formie pożyczki, 1 263,3 tys. zł w formie pożyczki na zachowanie płynności finansowej 968,0 tys. zł w formie przyznanych dopłat do kredytów bankowych (wyplacono 164,8 tys. zł, a zobowiązania Funduszu z tytułu dopłat do kredytów bankowych zadań zakończonych wynoszą na lata następne 803,2 tys. zł).

Dofinansowanie WFOŚiGW we Wrocławiu do oddanych do użytku w 2012 r. zadań z zakresu gospodarki wodnej i ochrony przeciwpowodziowej

Wybrane efekty rzeczowe uzyskane w 2012 r. w zakresie gospodarki wodnej przedstawia tabela nr 6.

Do najważniejszych zadań zrealizowanych w 2012 r. przy pomocy finansowej Funduszu należy zaliczyć:

- budowę sieci wodociągowej w miejscowościach Sobota, Dębowy Gaj, Górczyca wraz z ujęciem wody i SUW w miejscowości Sobota w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013,
- budowę sieci wodociągowej we wsi Dzierzków, Bronówek, Dobromierz oraz budowa wodociągu przesyłowego z Dobromierza do Bronówka w gminie Dobromierz,
- modernizację Stacji Uzdatniania Wody dla miasta Kudowy Zdroju i gminy Lewin Kłodzki,
- budowę Zakładu Uzdatniania Wody przy ul. Bokerskiej w Świdnicy,
- „Wał rzeki Kaczawy (Kartuska) m. Legnica” realizowany przez Województwo Dolnośląskie – 2,250km zmodernizowanego lewego wału przeciwpowodziowego w miejscowości Legnica,
- konserwację i renowację rowów melioracyjnych w Gminie Miękinia o długości około 900mb.

Ponadto ze środków Funduszu realizowano zadania, które będą kontynuowane w latach następnych:

- budowa drenażowo-brzegowego ujęcia wody na potoku Klikawa, stacji uzdatniania wody oraz wodociągu tranzytowego odprowadzającego wodę z ujęcia do stacji w miejscowości Jawornica w gminie Lewin Kłodzki,
- budowa zabezpieczeń przeciwpowodziowych dla miasta Lwówek Śląski,
- kontynuacja budowy sieci wodociągowej w Wojcieszowie w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013,

- rozbudowa stacji uzdatniania wody oraz sieci wodociągowej w Siekierczynie w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013,
- budowa wału przeciwpowodziowego na Osiedlu Kozanów,
- budowa sieci wodociągowej i SUW w Gminie Syców,
- modernizacja i rozbudowa SUW w gminie Długołęka,
- monitoring przeciwpowodziowy na obiektach hydrotechnicznych będących w administracji RZGW we Wrocławiu wraz z automatyzacją niezbędnej infrastruktury.

4.2. Leśnictwo, ochrona przyrody i krajobrazu

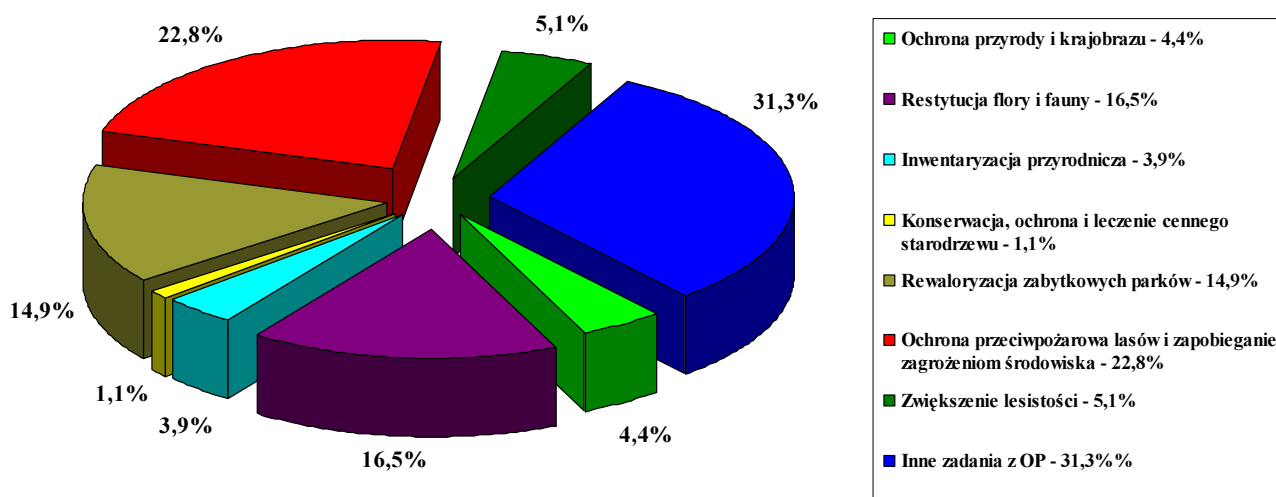
Z dziedziny ochrony przyrody i lasów Fundusz rozpatrzył w 2012 r. 26 wniosków, z których 23 zostały pozytywnie rozpatrzone przez Zarząd i Radę Nadzorczą, 2 zostały wycofane przez wnioskodawców, a 1 pozostał do rozstrzygnięcia w 2013 r.

W ciągu roku w trakcie realizacji znajdowały się 32 zadania. Fundusz wydatkował w 2012 r. środki na dofinansowanie 27 zadań.

Realizacja zadań z zakresu ochrony przyrody i lasów na terenie województwa dolnośląskiego dofinansowana została przez Fundusz w 2012 r. kwotą 2 570,1 tys. zł, co stanowiło 1,4% całości wydatków statutowych – 2 310,1 tys. zł (89,9%) pomocy stanowiły dotacje, a 260,0 tys. zł (10,1%) pożyczki na zachowanie płynności finansowej.

Na lata następne powstały zobowiązania wynikające z zawartych umów w stosunku do 15 zadań kontynuowanych na kwotę 756,9 tys. zł (0,6% wszystkich zobowiązań), w tym w formie dotacji 527,4 tys. zł oraz w formie pożyczki 229,5 tys. zł.

Dofinansowanie WFOŚiGW we Wrocławiu do realizowanych w 2012 r. zadań z zakresu leśnictwo, ochrona przyrody i krajobrazu

Spośród zadań zrealizowanych w 2012 r. przy wsparciu finansowym Funduszu na szczególne wyróżnienie zasługują:

- zakup i montaż dwóch zestawów urządzeń TV do obserwacji obszarów leśnych celem wykrywania i likwidacji pożarów oraz masztu z oprzyrządowaniem umożliwiającym przekaz fal radiowych zrealizowane przez Nadleśnictwo Świątoszów,
- usługa z zakresu ochrony przeciwpożarowej polegająca na dostawie jednego zestawu urządzeń TV do obserwacji obszarów leśnych celem wykrywania i lokalizacji pożarów zrealizowana przez Nadleśnictwo Świątoszów,
- rozwój infrastruktury dla potrzeb edukacji ekologicznej poprzez przebudowę i zagospodarowanie zabytkowego parku wokół domu Carla i Gerharda Hauptmannów w Szklarskiej Porębie zrealizowane przez Miasto Szklarska Poręba w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013 – Priorytet nr 4 „Poprawa stanu środowiska naturalnego oraz bezpieczeństwa ekologicznego i przeciwpowodziowego Dolnego Śląska; Działanie nr 4.7 „Ochrona Bioróżnorodności i edukacja ekologiczna”,
- opracowanie inwentaryzacji przyrodniczej m. Bolesławiec zajmującego powierzchnię 2357 ha, zrealizowanej przez Gminę Miejską Bolesławiec,
- odtworzenie ichtiofauny w obwodzie rybackim IX Rzeki Bóbr Nr 1 zrealizowane przez Okręg Polskiego Związku Wędkarskiego w Jeleniej Górze,
- „Wykonanie pielęgnacji pomników przyrody ożywionej na terenie Legnicy” realizowane przez Miasto Legnica,
- „Restytucja zająca” realizowane przez Koło Łowieckie "Górnik" w Lubinie,
- „Restytucja populacji głuszca (*Tetrao urogallus* L.) na terenie Nadleśnictwa Ruszów w obszarze Natura 2000 "Bory Dolnośląskie" - etap III” realizowane przez Nadleśnictwo Ruszów,
- pielęgnacja drzewostanu na terenie zabytkowego kompleksu zamkowo-parkowego "Książ" w Wałbrzychu zrealizowane przez Przedsiębiorstwo "Zamek Książ" Sp. z o.o. w Wałbrzychu,
- zakup pojazdów i sprzętów niezbędnych do wykonywania zadań służących ochronie dolnośląskiej przyrody przez Państwową Straż Łowiecką i Państwową Straż Rybacką; w ramach zadań dofinansowano m.in. zakup 5 pojazdów, 23 lornetek i noktowizorów, 2 aparatów fotograficznych, 6 radiotelefonów oraz inny drobny sprzęt niezbędny podczas wykonywania obowiązków przez strażników,
- waloryzacja parku w ramach zadania: „Rozbudowa Ośrodka Szkolno-Wychowawczego dla Dzieci Nieśłyszących ul. Dworska 8 we Wrocławiu”, które polegało na odnowieniu inasadeniu zieleni parkowej w podanej lokalizacji oraz dokonaniu nasadzeń kompensacyjnych na terenach miejskich przy ul. Koziej i przy ul. Szczecińskiej we Wrocławiu.

Ponadto ze środków Funduszu realizowano zadania, które będą kontynuowane w 2013 r.:

- „Karkonosze INSPIRE – wspólny GIS w ochronie przyrody” realizowane przez Karkonoski Park Narodowy w Jeleniej Górze w ramach Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej Republika Czeska – Rzeczpospolita Polska 2007-2013,

- „Rewitalizacja zabytkowego parku w Krzydłowicach – zadanie 1” realizowane przez Gminę Grębocice na powierzchni 4,9ha,
- ochrona cietrzewia *T.tetrix* w Sudetach Zachodnich i Borach Dolnośląskich realizowana przez 7 nadleśnictw skoordynowanych przez Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych we Wrocławiu,
- ochrona letnich i zimowych stanowisk występowania nietoperzy w wybranych obiektach na Dolnym Śląsku. W ramach zadania wykonano platformę pod kolonią nietoperzy w budynku mieszkalnym w Ziębicach, dokonano sprzątnięcia, wymiany folii i dezynsekcji na 5 platformach oraz zakonserwowano lub wykonano wejścia (kraty, bramki, drzwi) do 16 obiektów podziemnych będących miejscami zimowania nietoperzy,
- rewaloryzacja przyklasztornego założenia parkowego przy Domu Zakonnym Salwatorianów w Bagnie – odtworzenie ogrodu użytkowego, przywrócenie do pierwotnego stanu zbiornika wodnego oraz nasadzenie stref ekotonowych. Jest to trzeci etap rewaloryzacji parku, dwa pierwsze również były realizowane przy udziale środków finansowych Funduszu w latach 2008-2010.

4.3. Edukacja ekologiczna

Fundusz rozpatrzył w 2012 r. 172 wnioski o dofinansowanie zadań z zakresu edukacji ekologicznej, z których 101 zostało pozytywnie rozpatrzonych przez Zarząd i Radę Nadzorczą, 19 zostało rozpatrzonych odmownie ze względu na niewielki efekt edukacyjny planowany do uzyskania w wyniku ich realizacji, 6 nie spełniało „Kryteriów ...” i „Zasad ...” Funduszu, 10 zostało wycofanych przez wnioskodawców, a 36 pozostało do rozstrzygnięcia na 2013 r.

W ciągu roku w trakcie realizacji znajdowały się 142 zadania. Fundusz wydatkował w 2012 r. środki na dofinansowanie 121 zadań.

Na dofinansowanie realizacji zadań z dziedziny edukacji ekologicznej Fundusz wydatkował 7 168,4 tys. zł, tj. 3,8% wydatków statutowych, z czego 6 274,2 tys. zł (87,5%) stanowiły dotacje, a 894,2 tys. zł (12,5%) pożyczki na zachowanie płynności finansowej.

Na realizację 46 zadań kontynuowanych Fundusz posiada zobowiązania na lata następne wynikające z zawartych umów na kwotę 3 075,3 tys. zł (2,4% wszystkich zobowiązań), w tym w formie dotacji 2 911,5 tys. zł oraz 163,8 tys. zł w formie pożyczki.

Działalność z zakresu edukacji ekologicznej charakteryzowała się dużą różnorodnością zarówno ze względu na formę jak i tematykę. Wśród wnioskodawców realizujących różne przedsięwzięcia w omawianej dziedzinie przeważają stowarzyszenia, fundacje, jednostki samorządowe oraz szkoły wyższe.

W 2012 r. Fundusz po raz kolejny ogłosił konkurs wyboru wniosków na dofinansowanie zadań pn. „Rozwój świadomości ekologicznej mieszkańców Dolnego Śląska poprzez media informacyjne”. Konkurs rozstrzygany był w następujących kategoriach:

Kategoria działań	Tematyka "Ochrona przyrody"	Tematyka "Gospodarka odpadami"
I. Telewizja	Film	Reportaż
II. Radio	Reportaż	Słuchowisko
III. Prasa	Cykl artykułów	Cykl artykułów
IV. Internet	Koncepcja dowolna, np. Gra edukacyjna, strona internetowa/portal/wortal fotoreportaż, platforma edukacyjna e-learning	

Wyniki konkursu były następujące:

Kategoria działań	Tematyka: „Ochrony przyrody”				Tematyka: „Gospodarka odpadami”			
	Zakres	miejsce	nagroda w zł	liczba nagrodzonych	Zakres	miejsce	nagroda w zł	liczba nagrodzonych
I. Telewizja	Film	1	5.000	1	Reportaż	1	5.000	1
		2	3.000	1		2	3.000	
		3	2.000	1		3	2.000	
II. Radio	Reportaż	1	3.000	1	Słuchowisko	1	3.000	
		2	2.000			2	2.000	
		3	1.000			3	1.000	
III. Prasa	Cykl artykułów	1	2.500	1	Cykl artykułów	1	2.500	1
		2	1.500			2	1.500	
		3	1.000			3	1.000	1
IV. Internet	Koncepcja dowolna: np. Gra edukacyjna, strona internetowa/portal/wortal fotoreportaż, platforma edukacyjna e-learning							
	miejsce		nagroda w zł	liczba nagrodzonych				
	1		2.500	1				
	2		1.500	1				
3		1.000						

Wykaz nagrodzonych ofert zgłoszonych do konkursu zawiera tabela 7.

Ponadto, w ramach konkursu wyboru wniosków na dofinansowanie zadań pn. „Rozwój świadomości ekologicznej mieszkańców Dolnego Śląska poprzez media informacyjne” w ramach działania: Telewizja – Reportaż nt. „Gospodarki Odpadami” Zarząd WFOŚiGW we Wrocławiu przyznał dodatkowo 1 wyróżnienie.

Zestawienie zgłoszonych i przyjętych do dofinansowania wniosków w ramach przedmiotowego konkursu:

Kategoria	Działanie	Liczba wniosków		Przyznane dofinansowanie
		zgłoszonych	przyjętych do dofinansowania	
I	Telewizja	13	5	394 077,71
II	Radio	2	1	48 541,00
III	Prasa	5	3	96 371,79
IV	Internet	6	2	54 802,19
Razem		26	11	593 792,69

Media informacyjne – zadania dofinansowane w ramach Konkursu wyboru wniosków na dofinansowanie zadań pn. „Rozwój świadomości ekologicznej mieszkańców Dolnego Śląska poprzez media informacyjne”. Zrealizowano m.in. zadania:

- W ramach tematyki „Ochrona przyrody” został wyprodukowany i wyemitowany film przyrodniczy ukazujący zakątki krajobrazowe Dolnego Śląska pn. „Przyroda wokół nas” przez Agencję Reklamy i Promocji „DAMI” Spółka z o.o. w Jeleniej Górze.
- Związek Gmin Zagłębia Miedzowego w Polkowicach wydał „Cykl artykułów nt. gospodarki odpadami”.
- O gospodarowaniu odpadami na zdjęciach – cykl fotoreportaży publikowanych na portalach internetowych – kategoria INTERNET – TEMATYKA DZIAŁANIA: „Gospodarka Odpadami i/lub Ochrona Przyrody”, realizowane przez Firmę INTERGOL Paweł Golak z Nowej Rudy w ramach II etapu Konkursu na dofinansowanie zadań pn. „Rozwój świadomości ekologicznej mieszkańców Dolnego Śląska poprzez media informacyjne”. W trzech portalach (nowaruda24.pl, kłodzko24.eu, nww.pl) zostało opublikowanych po 10 fotoreportaży z kategorii „Gospodarka odpadami”. Działaniami edukacyjnymi zostało objętych około 300 000 osób.
- Polskie Radio Regionalna Rozgłośnia we Wrocławiu – Radio Wrocław- Spółka Akcyjna wyprodukowała i wyemitowała na swojej antenie, Radiu Ram i Radiu Sudety 10 audycji „Zielono mi”.

Do najważniejszych zadań w dziedzinie edukacji ekologicznej i popularyzacji problemów ochrony środowiska, finansowanych przez Fundusz w 2012 r. należą:

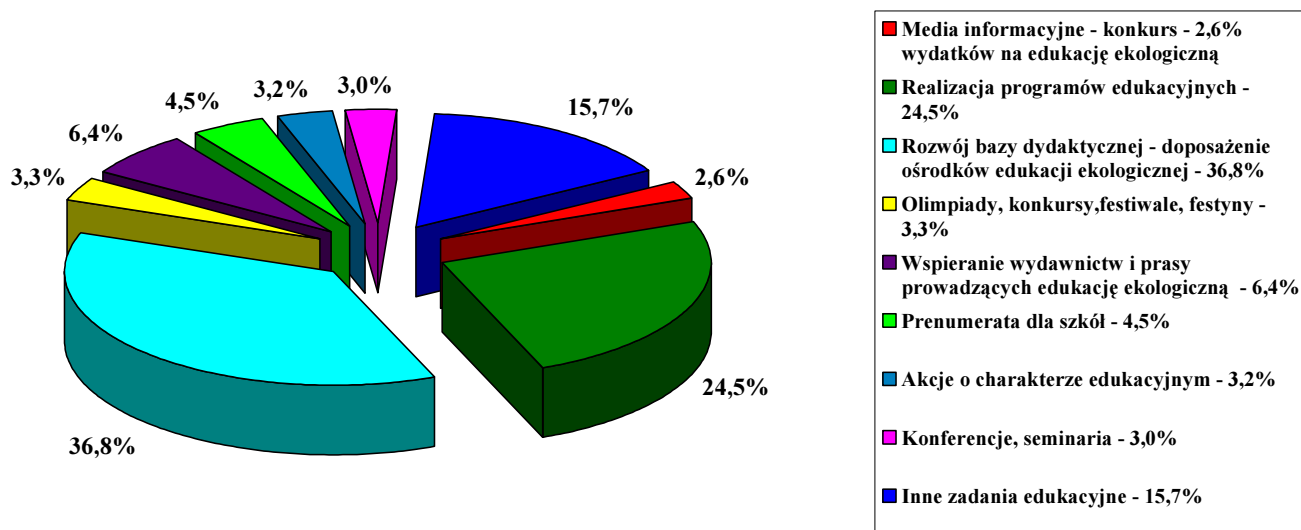
Rozwój bazy w ośrodkach edukacyjnych spełniających kryteria jakości i zasięgu dla Dolnego Śląska

- Karkonoski Park Narodowy w Jeleniej Górze zakończył realizację zadania pn. „Rozwój infrastruktury turystycznej KRNAK i KPN” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej Republika Czeska - Rzeczpospolita Polska 2007-2013. W wyniku realizacji projektu po stronie polskiej powstało Centrum Informacyjne KPN, które mieści się w budynku KPN zlokalizowanym w Karpaczu przy ul. Leśnej 9. Projekt obejmował przebudowę ww. budynku na potrzeby ośrodka edukacyjnego, jego wyposażenie multimedialne, informatyczne, meblowe oraz merytoryczne: ekspozycja w sali informacyjnej, domku laboranta i sali warsztatowej oraz założenie ogrodu ziół i krzewów karkonoskich i dwóch ścieżek turystyczno - edukacyjnych pn. „Dolina wilczego potoku” i „Ścieżka geoturystyczna po wschodnich Karkonoszach”.
- „Infrastruktura edukacji przyrodniczej oraz materiały edukacyjno-informacyjne promujące

Parki Krajobrazowe Dolnego Śląska – 2012” realizowane przez Dolnośląski Zespół Parków Krajobrazowych we Wrocławiu.

- „Wspieranie edukacji przyrodniczej poprzez rozbudowę infrastruktury na ogrodzie dydaktycznym przy Nadleśnictwie Złotoryja” realizowane przez Nadleśnictwo Złotoryja.

Dofinansowanie przez WFOŚiGW we Wrocławiu w 2012 r. zadań z zakresu edukacji ekologicznej - według rodzaju efektów

Infrastruktura edukacji ekologicznej, w tym ścieżki przyrodnicze

- Stowarzyszenie „Klub Przyrodników” w Świebodzinie zrealizowało zadanie pn. „Stworzenie przyrodniczej ścieżki edukacyjnej z infrastrukturą towarzyszącą o obszarze Natura 2000 Góra Kamienne w okolicach Uniemyśla (gm. Lubawka)”. Na ścieżce edukacyjnej o długości 14 km zostało zamontowanych 14 tablic tematycznych oraz infrastruktura towarzysząca w postaci 4 ławek, 2 wiat, 10 drogowskazów.
- Nadleśnictwo Legnica zrealizowało zadanie „Budowa ścieżek przyrodniczo-edukacyjnych "Chróstnik" i "Pawice"”.
- „Ścieżka edukacyjna – W Centrum Natury 2000” – zadanie realizowane przez Gminę Walim. Trasę spacerową wytyczono po terenie Parku Krajobrazowego Góra Chojna w lesie mieszanym z przewagą dębu, lipy i buka. Tablice edukacyjne (26 szt.) stanowią skarbnicę wiedzy przyrodniczej dotyczącej Rezerwatu Przyrody Góra Chojna i Ostoi Nietoperzy Gór Sowich (na planszach umieszczono krótkie informacje uzupełnione barwnymi fotografiami o tematyce przyrodniczej). Ponadto ścieżka wyposażona została w terenową infrastrukturę (ławostoły, ławki, kosze na śmieci, w miejscu szczególnie urokliwym przygotowany został punkt widokowy). Ścieżka edukacyjna (odcinek 3 km) stanowiąca po części drogę na Zamek Grodno umożliwia szkołom organizowanie zajęć w terenie, zapewnia pogłębienie wiedzy z zakresu ekologii, ochrony środowiska, przyczynia się do poznania mieszkańców lasu i zbiornika wodnego.

Programy edukacji ekologicznej

- Dofinansowanie edukacji ekologicznej i krajoznawczej w Centrum Edukacji Ekologicznej i Krajoznawstwa „Salamandra” w Myśliborzu prowadzonym przez DZPK we Wrocławiu.

W roku 2012 z zajęć edukacyjnych skorzystało 13.796 osób spełniających kryteria kwalifikacyjne Funduszu zgodnie z „Regulaminem udzielania ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu dotacji na realizację programów z zakresu edukacji ekologicznej w ośrodkach edukacyjnych”, w tym 721 przedszkolaków, 5860 uczniów szkół podstawowych, 3654 gimnazjalistów, 1713 uczniów ze szkół średnich oraz 1848 osób z innych grup zorganizowanych (GOK, PTTK, gminy, stowarzyszenia, itp.). Edukacja prowadzona była cały rok, zgodnie z przyjętym przez DZPK programem i obejmowała różnorodne formy i metody działań przyrodniczo-edukacyjnych: zajęcia terenowe, laboratoryjne, seminaryjne, komputerowe, plenery artystyczne, itp.

- Program edukacji ekologicznej przeprowadzony przez Gminny Zespół Kultury i Bibliotek w Krośnicach w Centrum Edukacji Ekologicznej, w którym wzięło udział łącznie 745 osób, tj. dzieci i młodzieży z 17 placówek oświatowych z terenu województwa dolnośląskiego. Program zrealizowany został w okresie kwiecień-listopad 2012 r. w formie 3 - dniowych pobytów grup dzieci i młodzieży szkolnej. Łącznie w programie uczestniczyło 30 grup. Każda z nich wzięła udział w 6 zajęciach (4 warsztatowo – laboratoryjnych i 2 terenowych) Zajęcia te poświęcone były głównie promocji Parku Krajobrazowego „Dolina Baryczy.”
- Program edukacyjny pn. „Lubańska Wiosna Ekologiczna’2012” zrealizowany przez Miasto Lubań obejmował: koncert inauguracyjny LWE’2012 pt. „Razem więcej dla przyrody”, konkursy ekologiczne: plastyczny i fotograficzny pt. „Przyroda Lubania z historią w tle”, wiedzy o bioregionie pt. „Dolina rzeki Kwisy – przyroda, dziwne opowieści i legendy” i „W krainie łużyckich mokradeł”, V edycję konkursu na ogród przyjazny naturze pt. „Estetycznie i ekologicznie”, kampanię i konkurs „Rady na odpady”, kampanię pn. „Lepsze rady na odpady – zadania i funkcjonowanie Regionalnej Instalacji do Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Lubaniu”, Powiatową Sesję Młodych Ekologów pt. „W jaki sposób w mojej szkole i miejscowości angażuje się seniorów na rzecz ochrony przyrody i środowiska”, obchody Europejskiego Tygodnia Zrównoważonego Transportu i Europejskiego Dnia bez samochodu w formie rajdu pieszego i rowerowego pod hasłem „Energia w ludziach i przyrodzie”, edukacyjną sesję wyjazdową do Nadleśnictwa Świętoszów dla uczestników Warsztatów Terapii Zajęciowej przy TPD w Lubaniu. Łącznie w programie wzięło udział 3911 uczniów, nauczycieli oraz mieszkańców miasta i gminy Lubania.
- Gmina Miejska Bolesławiec zrealizowała program edukacyjny pt. „Bolesławiec działa ekologicznie” w ramach którego Miejskie Centrum Edukacji Ekologicznej przeprowadziło 28 zajęć edukacyjnych dla uczniów z klas IV szkół podstawowych nt. gospodarki odpadowej z wykorzystaniem filmu „Śladami śmieciarki” oraz z odwiedzinami w Zakładzie Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Trzebieniu, 15 zajęć terenowych w Szkółce Leśnej Nadleśnictwa Bolesławiec w Osieczowie pn. „Las bliżej nas” dla uczniów klas II szkół podstawowych, 14 zajęć terenowych pn. „Woda źródło życia” dla uczniów klas III szkół podstawowych w oczyszczalni ścieków przy ul. Granicznej w Bolesławcu. Ponadto przeprowadzono siedem konkursów ekologicznych związanych tematycznie z ochroną wód i gospodarką odpadami oraz dwie akcje ekologiczne tj. „Światowy Dzień Ziemi” i „Sprzątanie Świata”. Łącznie w programie wzięło udział 2316 osób.
- Dolnośląski Zespół Parków Krajobrazowych we Wrocławiu zrealizował projekt pn. „Zachowanie śladów bioróżnorodności” w ramach którego m. in. odnowiono historyczną kolekcję owadów, zorganizowano trzy spotkania seminaryjne o tematyce bioróżnorodności i dziesięć zajęć edukacyjnych dla dzieci i młodzieży, przeprowadzono konkurs fotograficzny pn. „Bioróżnorodność w skali makro” oraz wydano folder pn. „Bioróżnorodność w parkach

krajobrazowych” w nakładzie 1000 egz., i broszurę pn. „EkoEdukacja w parkach krajobrazowych” w nakładzie 500 egz.

- Muzeum Przyrodnicze w Jeleniej Górze zrealizowało całoroczny program edukacji ekologicznej pn. „Muzeum nauczycielem i propagatorem podnoszenia poziomu wiedzy przyrodniczej i ekologicznej oraz kształtowania proekologicznych postaw społeczeństwa”, w ramach którego m.in.: przeprowadzono cykl 42 prelekcji o tematyce przyrodniczej i konkurs dla dzieci i młodzieży z cyklu „Znam przyrodę mojego miasta i regionu”, zorganizowano siedem wystaw czasowych pn. „Karkonoskie lasy w malarstwie”, „Lodowe obrazy Elżbiety Suchockiej”, „Nowa Zelandia – kraina szczęścia”, „Fotografia Dzikiej Przyrody 2011”, „Szkoła Snycerstwa w Cieplicach”, „Przyroda karkonoska w twórczości J. Motylskiego”, „Przyroda Kresów IV”, cykliczne XL i XLI „Karkonoską wystawę i giełdę minerałów, skał i skamieniałości”, „V Cieplicką giełdę staroci przyrodniczo – uzdrowiskowych”, plenerową Wystawę świeżych grzybów”, które łącznie odwiedziło ponad 48 tys. osób. Ponadto Muzeum Przyrodnicze wzbogaciło księgozbiór biblioteki naukowej o 12 nowych pozycji wydawnictw fachowych i popularnych, przeprowadziło preparację trzech okazów ptasich i ssaków tj. kury, fenka, jeżatki, wykonało przestrzenne modele stadiów rozwoju motyla (jaja, gąsienicy, poczwarki i imago) do wystaw stałych, wydało kalendarz „Park Norweski w Jeleniej Górze – Cieplica 2013” w nakładzie 500 egz. oraz 8 rodzajów pocztówek „Owadów” w łącznym nakładzie 8000 szt., wykonało 1 ul figuralny z drzewa „Pijar” do „Pasieki Karkonoskiej” i konserwację zabytkowej drewnianej makiety Karkonoszy.
- Karkonoski Park Narodowy w Jeleniej Górze zakończył realizację projektu pn. „Jedne góry, jedno lasy” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Funduszu Mikroprojektów Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej Republika Czeska - Rzeczpospolita Polska 2007-2013. W ramach projektu m.in. przeprowadzono warsztaty o tematyce leśnej dla dzieci ze szkół partnerskich po stronie czeskiej i polskiej oraz dla pracowników KRNAP i KPN. Zorganizowano dwa festyny ekologiczne dla lokalnych społeczności z terenu przygranicznego w Szklarskiej Porębie i w Piechowicach oraz wystawę pn. „Rok cietrzewia”. Wydano w języku polski i czeski „Przewodnik po ścieżce dydaktycznej po ekosystemach leśnych KPN” w łącznym nakładzie 2000 egz., książkę „Ekosystemy leśne KPN” w łącznym nakładzie 2000 egz. oraz szkolny kalendarz na rok 2012/2013 w nakładzie 1000 egz.
- Fundacja Centrum Wspierania Przedsiębiorczości w Zgorzelcu zakończyła realizację zadania w ramach Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej Polska – Saksonia 2007-2013 pn. „Regionalna gospodarka odpadami i recyklingu w powiatach Gorlitz i Zgorzelec RagRec”.
- Projekt edukacyjny „Dobry czas poznać las” przeprowadzony przez Leśny Bank Genów Kostrzyca obejmował zorganizowanie dziewięciu warsztatów edukacyjnych dla uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych z powiatu jeleniogórskiego. Zajęcia prowadzone były na terenie Arboretum LBG Kostrzyca, na powierzchni leśnej Nadleśnictwa Śnieżka oraz w pomieszczeniach komórek organizacyjnych LBG. Łącznie wzięło w nich udział 237 osób.
- Powiat Bolesławiecki zrealizował w Zespole Szkół Elektronicznych w Bolesławcu program pn. „Ekologiczne źródła energii w kształceniu techników”, który m. in. obejmował: zakup zestawów eksperymentalno- edukacyjnych związanych z odnawialnymi źródłami energii tj. Zestaw Szkoleniowy - Czysta energia – (Systemy hybrydowe), Zestaw Demonstracyjny z szyną - Kolektor słoneczny – (Energia termalna) i Eksperymentalny Zestaw „Off-grid”

(Energia słoneczna) służących do prowadzenia zajęć badawczych i doświadczeń, oraz przeprowadzenie warsztatów edukacyjnych stacjonarnych i terenowych związanych z Odnawialnymi Źródłami Energii.

- Stowarzyszenie „Trójrzecze” w Bolesławcu zrealizowało projekt pn. „Elektrograty wymiatamy z chaty” w ramach którego m. in. zorganizowano warsztaty edukacyjne, konkurs ekologiczny, konferencję, happening i akcje zbiórki elektrośmieci. Projekt współfinansowany był ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego Programu Małych Grantów - Projektu „Współpraca Międzyskotorowa – Projekt na rzecz odpowiedzialnego biznesu (Dolnośląska Federacja Organizacji Pozarządowych we Wrocławiu).
- Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji WODNIK Spółka z o.o. w Jeleniej Górze zrealizowało „Program edukacyjno – ekologiczny obrazujący „cykl życia wody” od pobrania z ujęcia, uzdatniania, wykorzystania, powstania ścieku, oczyszczania i wprowadzenia do środowiska”. Projekt obejmował m. in. wykonanie dwóch ścieżek edukacyjnych zlokalizowanych na terenie Zakładu Uzdatniania Wody „Sosnówka” i oczyszczalni ścieków w Jeleniej Górze, przeprowadzenie 12 warsztatów terenowych z uczniami szkół podstawowych z terenu Jeleniej Góry na tych ścieżkach, konkursu plastycznego pt. „Cykl życia wody” oraz wydanie ulotek pn. „Cykl życia wody, a obieg wody w przyrodzie” w nakładzie 1500 egz.
- Powiat Kamiennogórski przeprowadził program edukacyjny „Jedziemy na Bukówkę” połączony z akcją sprzątnięcia brzegów zbiornika wodnego Bukówka, w którym wzięło udział około 1926 osób,
- Towarzystwo Ochrony Przyrody i Krajobrazu TOPiK w Zgorzelcu zrealizowało projekt „Nasze rośliny wczesnowiosenne” obejmujący przeprowadzenie trzech konkursów: plastycznego, fotograficznego i wiedzy o roślinach, w których łącznie wzięło udział 215 uczniów z 9 szkół podstawowych, 8 gimnazjów i 3 szkół ponadgimnazjalnych. W ramach projektu wydano również broszurę edukacyjną „Nasze rośliny wczesnowiosenne” w nakładzie 2000 egz. oraz kalendarz ilustrowany najlepszymi pracami konkursowymi uczniów w nakładzie 400 egz.
- Program edukacyjny „Ekologia w bibliotece publicznej” zrealizowany przez Jeleniogórskie Centrum Informacji i Edukacji Regionalnej - Książnicę Karkonoską w Jeleniej Górze,
- Gmina Jeżów Sudecki przeprowadziła program edukacyjny pn. „Poznaj ekologa młody dolnośląskie cuda przyrody”.
- Program edukacji ekologicznej "W ZGODZIE Z NATURĄ" realizowany przez Miejską Bibliotekę Publiczną w Złotoryi.
- „Lekcje w przyrodzie na Wzgórzach Dalkowskich” realizowany przez Fundację "Porozumienie Wzgórz Dalkowskich".
- „Edukacja leśna społeczeństwa – dzieci i młodzieży szkolnej o ochronie ekosystemów leśnych”, realizowane przez Nadleśnictwo Łądek Zdrój. W ramach zadania przeprowadzono szereg zajęć z zakresu edukacji leśnej i ekologicznej w Izbie Edukacji Leśnej i na ścieżkach dydaktycznych, zorganizowano i zrealizowano wiele konkursów ekologicznych, doposażono Izbę Edukacji Leśnej. Działaniami edukacyjnymi objęto około 2302 osoby.
- Realizacja programu przedszkolnej edukacji ekologicznej „Eko-przedszkolak mały i duży, wie jak naturze i zdrowiu służyć”, realizowane przez Gminę Strzegom. Działaniami

edukacyjnymi objęto około 2500 osób. W wyniku realizacji przedsięwzięcia został osiągnięty efekt rzeczowy i ekologiczny polegający na: rozbudzeniu ekologicznych zainteresowań dzieci, rozwinięciu świadomości troski o najbliższe otoczenie.

- Realizacja programu edukacji ekologicznej pn. „Poznajemy zasoby i walory parków narodowych i krajobrazowych na Dolnym Śląsku”, realizowane przez Gminę Dobromierz. W wyniku realizacji zadania zwiększyła się świadomość społeczności szkolnej, lokalnej nt. zagadnień związanych z formami ochrony przyrody w regionie i w Polsce. Działaniami edukacyjnymi objęto około 4890 osób.
- Zbieranie śmieci i konkurs ekologiczny pn. Święto Ziemi – na brzegu jeziora, realizowane przez Gminę Walim. Działaniami edukacyjnymi objęto około 1789 osób. W gronie tym znajdowała się młodzież szkolna wraz z rodzicami z terenu gminy Walim i gmin sąsiednich (Jedlina Zdrój, Głuszyca).
- II miejsce w kategorii INTERNET – Gospodarka Odpadami w Konkursie na dofinansowanie zadań pn. „Rozwój świadomości ekologicznej mieszkańców Dolnego Śląska poprzez media informacyjne” zajęła Firma INTERGOL Paweł Golak z Nowej Rudy (I etap - nagroda – 1.500,00 zł).

W 2012 roku realizowane były ponadto zadania, których termin zakończenia przewidziany jest w roku następnym:

- Projekt „Edukacja ekologiczna poprzez sztukę” realizowany przez Dolnośląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego we Wrocławiu, który obejmował między innymi:
 - ✓ organizację w dniu 08 września 2012 r. jubileuszowego XXV Kiermaszu Ekologicznego na Placu Ratuszowym w Jeleniej Górze, gdzie prezentowane było rolnictwo ekologiczne, zdrowa żywność, urządzenia i sprzęt proekologiczny, stoiska zielarsko – medyczne, gospodarstwa agroturystyczne, twórczość ludowa, rzemieślnicy i pszczelarze,
 - ✓ organizację pięciu jarmarków ekologicznych w Świeradowie Zdroju, Ocicach (powiat bolesławiecki), Kamiennej Górze, Chełmsku Śląskim (powiat kamiennogórski) i Mirsku (powiat lwówecki),
 - ✓ cykl siedmiu jednodniowych szkoleń pn. „Ekologia w teorii i praktyce” dla rolników i doradców rolnych z 5 powiatów: jeleniogórskiego, kamiennogórskiego, lubańskiego, lwóweckiego, i zgorzeleckiego, które przeprowadzono w agroturystycznym gospodarstwie „HaskyFarm we Wolimierzu,
 - ✓ dwa konkursy ekologiczne: pierwszy dla dzieci i młodzieży z wiejskich Klubów AH pt. „Ekozabawka”, drugi dla twórców i rzemieślników ludowych pn. „RękoEkodzieło”.Zadanie rzeczowo zostało zrealizowane do końca grudnia 2012r, natomiast środki zostaną przekazane w 2013 r.
- Regionalny Związek Pszczelarzy w Jeleniej Górze realizował projekt „XIII Międzynarodowy Festiwal Pszczelarski – Pszczoła wskaźnikiem środowiska naturalnego” w ramach którego m. in. zorganizowano festyn połączony z targami promocyjnymi produktów pszczelich i sprzętu pszczelarskiego oraz przeprowadzono dziesięć warsztatów przyrodniczo – pszczelarskich w przedszkolach w Jeleniej Górze, Piechowicach i Wojcieszowie,
- Program „Żyj w zgodzie z naturą – poznaj najbliższe środowisko” adresowany do uczniów gimnazjalnych realizowała Gmina Stara Kamienica.

Akcje edukacyjne

- W 2012 roku Gmina Twardogóra na swoim terenie przeprowadziła akcję pn. „Obchody Twardogórskich Dni Ziemi 2012-forma aktywizacji ekologicznej.” Celem imprezy była edukacja ekologiczna, podnoszenie wiedzy przyrodniczej, prozdrowotnej na terenie miasta i gminy Twardogóra, a w szczególności promowanie segregacji odpadów i promowania nowych wymogów w zakresie postępowania z odpadami zgodnie z nowym prawem odpadowym. W ramach tej imprezy przeprowadzono zbiórkę elektrośmieci, wydano ulotkę nt. ograniczenia segregacji odpadów oraz warsztaty ekologiczne i quiz ekologiczny. W akcji udział wzięło około 3 000 osób.
- Działanie o charakterze ekologicznym pn.: „Szkoła miejscem ekologicznej integracji”, realizowane przez Gminę Strzegom. W działaniu o charakterze ekologicznym uczestniczyło siedem szkół podstawowych z terenu Gminy Strzegom: 1) PSP Nr 2 im. Mikołaja Kopernika w Strzegomiu, 2) PSP Nr 4 im. Kornela Makuszyńskiego w Strzegomiu, 3) PSP im. Adama Mickiewicza w Olszanach, 4) PSP im. Janusza Korczaka w Jaroszowie, 5) PSP im. Jana Pawła II w Kostrzy, 6) PSP w Stanowicach, 7) PSP Nr 3 im. Henryka Sienkiewicza w Strzegomiu. Działaniami edukacyjnymi objęto około 4000 osób.
- „Ziemia – wspólne dobro” – edukacja ekologiczna w Zespole Szkół w Bielawie, realizowane przez Powiat Dzierżoniowski. Realizacja projektu obejmowała przeprowadzenie różnych form edukacyjnych (konkursy ekologiczne, wystawa fotograficzna, zajęcia w formie prelekcji multimedialnej dla klas I i II technikum oraz zajęcia w formie prelekcji multimedialnej dla rodziców). Działaniami edukacyjnymi objęto około 4000 osób.
- Przeprowadzenie kampanii edukacyjnej dotyczącej wprowadzenia selektywnej zbiórki odpadów, realizowane przez Gminę Kłodzko. W ramach kampanii przekazana została wiedza dotycząca selektywnej zbiórki odpadów oraz właściwego postępowania z odpadami. Zaprezentowane zostały sposoby zagospodarowania odpadów oraz zasady selektywnej zbiórki odpadów. Działaniami edukacyjnymi poprzez udział w przedsięwzięciu objęto około 300 uczniów.

Na koniec okresu sprawozdawczego w realizacji znajdowały się zadania:

- „My dla ekologii, ekologia dla nas” (800 osób), realizowane przez Gminę Świebodzice,
- Realizacja programu edukacyjnego pt.: „Rozumiem i wdrażam zrównoważony rozwój w gminie Strzegom”, realizowane przez Powiat Świdnicki

Kampanie edukacyjne

W 2012 zostało zrealizowane zadanie pn. „Nowe prawo odpadowe - nowy styl życia Dolnoślązaków. Regionalna kampania informacyjno-edukacyjna. Etap I.” Realizatorem zadania było konsorcjum utworzone przez Agencję Rozwoju Aglomeracji Wrocławskiej, ARAW S.A. Wrocław; Fundację EkoRozwoju, Wrocław; Fundację Ekologiczną Zielona Akcja, Legnica. Zadanie realizowane było w okresie od 21.12.2011 r. do 21.12.2012 r. Kampania miała na celu upowszechnienie dobrych praktyk i modelowych rozwiązań oraz obowiązków wynikających z nowego prawa odpadowego wśród samorządów i podmiotów komunalnych Dolnego Śląska, podniesienie wiedzy i świadomości mieszkańców Dolnego Śląska o skali problemu odpadowego, zmianę codziennych nawyków dotyczących segregacji odpadów i ograniczenia ich ilości przez gospodarstwa domowe, aktywizację i integrację środowisk samorządowych, biznesowych, pozarządowych i mediów wokół działań prośrodowiskowych związanych z gospodarką odpadami

w okresie transformacji prawa odpadowego. Wśród działań zrealizowanych w ramach kampanii należy wymienić:

- organizację 43 Lokalnych festiwali recyklingu „odŚmieć swoje środowisko” w gminach i miastach województwa dolnośląskiego. Imprezy edukacyjne, konkursy, wystawy, prezentacje aktywnie angażujące mieszkańców i lokalne środowiska zostały zorganizowane przez samorządy, organizacje pozarządowe, szkoły, ośrodki kultury,
- zaprezentowano w 3 miastach: Wałbrzych, Jelenia Góra i Wrocław wystawę przestrzenną „Żyj EKO, śmiecenie odpada”, której głównym elementem był stwór zrobiony ze śmieci „Petozaur”. Wystawa miała na celu zobrazowanie ilości odpadów, jakie wytwarza przeciętny Dolnoślązak,
- w okresie od września w Wałbrzychu, Jeleniej Górze, Wrocławiu i Legnicy była prezentowana wystawa fotograficzna pt. „Dolnośląskie śmiecenie odpada”. Na 32 tablicach przedstawiono zdjęcia związane m.in. z gospodarką odpadami, przykładami dobrych i złych praktyk w tym zakresie,
- przeprowadzono kampanię outdoorową, polegającą na rozmieszczeniu billboardów reklamujących kampanię na 71 reklamach wielkoformatowych i 10 typu „Cityligh”,
- przez okres 9 miesięcy prowadzona była akcja FanPage na Facebooku, w ramach której przedstawiono różne działania związane z akcjami prowadzonymi w miastach i gminach, wystawami ekologicznymi na Dolnym Śląsku, poruszano ciekawe tematy oraz prowadzono kontakt z internautami. Przeprowadzonych zostało również 9 konkursów z nagrodami,
- przeprowadzono 5 sondaży związanych z tematyką ekologiczną na stronie internetowej www.gazeta.pl/wroclaw,
- prowadzono działania niestandardowe w Internecie skierowane głównie do kobiet z Dolnego Śląska poprzez stworzenie stronie female.pl działu w formie poradnika, w którym wyjaśniano m.in. co znaczy robić przemyślane zakupy oraz w domu być ekologicznym. Powyższe działania wsparte były formą reklamową w postaci 500 000 odsłon double billboard rich media z geotargetowaniem na woj. dolnośląskie,
- opracowano, uruchomiono i prowadzono przez 9 miesięcy na potrzeby kampanii serwis internetowy www.smiecenieodpada.pl. Na serwisie umieszczono m.in. interaktywną mapę pozbycie się różnego rodzaju odpadów, mapę nielegalnych wysypisk, wycieczkę wirtualną po instalacji związanej z gospodarką odpadami, sekcję materiałów video, kontaktów z internautami, ekspercką,
- prowadzono inne działania internetowe, wśród nich współpracę redakcyjno-informacyjno-reklamową z serwisami lokalnymi polegającą na emisji, reklam w formie billboardu, 2 mailingi do mieszkańców Dolnego Śląska i samorządowców, emisję w Internecie 50.847 linków sponsorowanych z geotargetowaniem na Dolny Śląsk,
- opublikowano na łamach Gazety Wyborczej w ramach projektu specjalnego 12 artykułów w wielkości 1-2 strony na tematy związane z nowym prawem odpadowym i selektywną zbiórką odpadów, opublikowano 6 artykułów sponsorowanych na łamach „Gazety wyborczej”, „Gazety Wrocławskiej” i „Wrocławianina”, opublikowano po 12 ogłoszeń prasowych formatu 1/3 strony w „Gazecie wyborczej” i „Gazecie wrocławskiej” oraz opublikowano 50 zapowiedzi eventów na łamach „Gazety wyborczej”,
- Telewizja Polska S.A. Oddział we Wrocławiu wyprodukowała i wyemitowała na swojej antenie 8 odcinków serialu fabularyzowanego „Ekorodzinka”,

- w ramach 4 wydań audycji „Agro Fakty” i 1 wydania „Teraz wieś” informowano mieszkańców o założeniach i realizacji Kampanii,
- stworzono 30 sek spot związany z nowym prawem odpadowym i wyemitowano 200 razy w stacji TVP Wrocław i telewizji lokalnej,
- prowadzono kampanię radiową na antenie Radia Wrocław w ramach emisji specjalnego programu ekologicznego „Kwadrans Ekologiczny” oraz w specjalnej Strefie Stylu pt. „Moda na ekologię”. Zrealizowano i wyemitowano na antenie Katolickiego Radia Rodzina 10 audycji pt. „Śmiecenie odpada”,
- zorganizowano karnawałowy event dla młodzieży „Śmiecenie odpada, pora na wrocławski karnawał”,
- zorganizowano 4 jednodniowe warsztaty subregionalne dla dziennikarzy „Medialni o odpadach” we Wrocławiu, Jeleniej Górze, Legnicy i Wrocławiu,
- przeprowadzono seminaria regionalne „Nowe wymogi w zakresie zbiórki i zagospodarowania odpadów komunalnych”, których uczestnikami byli głównie pracownicy jst. przedstawiciele przedsiębiorstw gospodarki komunalnej,
- zorganizowano warsztaty edukacyjne dla kleryków, księży, rad parafialnych,
- zorganizowano seminarium dla przedsiębiorców, projektantów „Wykorzystaj ponownie, bo śmiecenie odpada”,
- prowadzono dyskusję panelową ora forum wymiany doświadczeń podczas Dolnośląskiego Forum Samorządu Terytorialnego w Kudowie Zdroju.

Warsztaty/szkolenia

- Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu w ramach zadania pn. „Edukacja ekologiczna uczniów szkół ponadgimnazjalnych z zakresu odnawialnych źródeł energii” zrealizował w okresie luty-wrzesień 2012 r. warsztaty ekologiczne z udziałem młodzieży ponadgimnazjalnej z terenu Dolnego Śląska. Tematem zajęć były zagadnienia dotyczące pozyskiwania i wykorzystywania proekologicznych źródeł energii (energia słońca, energia ciepła ziemi, wodoru oraz praktycznego przygotowania biopaliw stałych). Zajęcia składały się z części teoretycznej oraz praktycznej realizowanej na stanowisku w laboratorium uczelni. W warsztatach uczestniczyło 2048 uczniów z 22 szkół ponadgimnazjalnych z województwa dolnośląskiego.
- Dolnośląska Izba Rzemieśnicza we Wrocławiu w ramach zadania „Rzemiosło dba o środowiska” przeprowadziła 25 warsztatów dla 20 osób każdy pt. „Opłaty i sprawozdawczość związana z korzystaniem ze środowiska – branża” dla przedsiębiorców różnych branż.
- Walory przyrodnicze Masywu Śnieżnika – warsztaty z edukacji ekologicznej społeczeństwa, realizowane przez Towarzystwo Ochrony i Promocji Walorów Bio – Geologicznych Rejonu Masywu Śnieżnika w Kletnie. Celem zadania było zapoznanie społeczeństwa z walorami przyrodniczymi Masywu Śnieżnika. Założenia i cele zadania realizowane byływ następujących płaszczyznach:
 - 1) klimat, budowa geologiczna, hydrologia, flora, fauna,
 - 2) poznanie gatunków reliktowych i endotermicznych fauny i flory,
 - 3) kształtowanie wrażliwości młodzieży na piękno przyrody ojczyzej,
 - 4) poznanie zależności pomiędzy wysokością bezwzględną a klimatem i roślinnością,

- 5) rozwijanie umiejętności rozpoznawania podstawowych gatunków fauny i flory Masywu Śnieżnika,
- 6) zasady bezpieczeństwa poruszania się w górach w różnych warunkach pogodowych,
- 7) poznanie wpływu, jaki ma rozwój cywilizacji na zmiany zachodzące w przyrodzie,
- 8) poznanie przyczyn i skutków klęski ekologicznej lasów Masywu Śnieżnika.

W 2012 roku realizowane były ponadto zadania, których termin zakończenia przewidziany jest w latach następnych.

- Karkonoski Park Narodowy w Jeleniej Górze realizuje projekt pn. „Wspólna edukacja pracowników Dyrekcji KRNAP i KPN” w ramach Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej Republika Czeska – Rzeczpospolita Polska 2007-2013.

Wystawy/konkursy

- XXVII Olimpiada Wiedzy Ekologicznej zorganizowana przez Ligę Ochrony Przyrody Okręg we Wrocławiu. W etapie szkolnym XXVI Olimpiady Wiedzy Ekologicznej wzięło udział 2 754 uczniów z 93 szkół. Do etapu wojewódzkiego zarejestrowało się 114 uczniów z 52 szkół. Spośród 12 finalistów wyłoniono 7 laureatów, którzy wzięli udział w etapie centralnym Olimpiady, który odbył się w dniach 01-03 czerwca 2012 r.
- Konkurs „Poznajemy Parki Krajobrazowe Polski”. DZPK we Wrocławiu w roku 2012 zorganizowała XI edycję etapu wojewódzkiego konkursu, w którym udział wzięło 12 czteroosobowych drużyn z terenu 12 parków krajobrazowych województwa dolnośląskiego. Zwycięska drużyna z Gimnazjum nr 2 z Jawora wzięła udział w finale ogólnopolskim, który odbył się 22 maja 2012 r. w Rytrze. Na etapie szkolnym do konkursu przystąpiło 1633 uczniów z 51 gimnazjów z terenu 31 gmin województwa dolnośląskiego,
- Konkursy ekologiczne dla dzieci i młodzieży pt. „Ochrona przyrody w Polsce”, „Bądźmy przyjaciółmi przyrody”, „Czyste Góry” oraz „Przegląd Piosenki Ekologicznej i Turystycznej” przeprowadzone przez Okręg Ligi Ochrony Przyrody w Jeleniej Górze, w których łącznie wzięło udział 3207 dzieci ze szkół podstawowych i gimnazjalnych regionu jeleniogórskiego.
- Cykliczne konkursy ekologiczne pn. „Żyjemy w zgodzie z naturą w Dolinie Pałaców i Ogrodów Kotliny Jeleniogórskiej”, Konkurs fotograficzny pt. „Przyroda Karkonoszy”, Konkurs dla placówek oświatowych pn. „Zbieramy zużyte baterie” oraz Międzyszkolny konkurs piosenki turystycznej i ekologicznej zorganizowane przez Związek Gmin Karkonoskich, w których wzięło udział łącznie 8355 dzieci z 44 placówek oświatowych (14 przedszkoli, 17 szkół podstawowych, 7 zespołów szkół, 6 gimnazjów) z terenu gmin związkowych tj. Karpacza, Kowar, Mysłakowic, Piechowic, Podgórzyna, Szklarskiej Poręby oraz zaproszonych gościnnie gmin: Jeżowa Sudeckiego, Janowic Wielkich, Starej Kamienicy i Jeleniej Góry.
- Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu Nysa w Jeleniej Górze zorganizowało IV/VIII Dolnośląski Konkurs Bezpieczeństwa dla dzieci i młodzieży „Uczę się bezpiecznie żyć”, którym objętych łącznie zostało ponad 41357 dzieci z placówek oświatowych (przedszkoli, szkół podstawowych i gimnazjów) z terenu całego województwa dolnośląskiego.
- „Co wolno a co nie, by świat nie zmieniał się?” – cykl ekologicznych konkursów, realizowane przez Stowarzyszenie Aktywizacji i Integracji społecznej w Stroniu Śląskim. W ramach projektu przeprowadzony został cykl czterech konkursów:
 - 1) konkurs plastyczny pt: „Jak przedszkolaczek widzi drzewo, a jak krzaczek?” – dla dzieci Przedszkoli powiatu kłodzkiego,
 - 2) konkurs fotograficzny pt.: „Najpiękniejszy leśny ptak w mojej okolicy – dla uczniów klas IV – VI Szkół Podstawowych z gmin Stronie Śląskie i Łądek Zdrój,

- 3) konkurs pt.: „Niewidzialna ręka dba o przyrodę” – dla uczniów klas I – VI Szkoły Podstawowej w Stroniu Śląskim,
- 4) konkurs EKOPOEZJI 2012 pt. „Wiersze rymowane - przyrodzie oddane” – dla uczniów klas III – IV Szkoły Podstawowej w Stroniu Śląskim.

Na koniec projektu zorganizowana została uroczysta Gala, podczas której funkcjonowała wystawa prezentująca najpiękniejsze prace, zdjęcia. Autorzy najpiękniejszych wierszy mogli zaprezentować je przed większym gronem. Działaniami edukacyjnymi objęto około 1000 osób.

- Gminny Konkurs Ekologiczny „Promujemy czyste Duszniki”, realizowane przez Gminę Miejską Duszniki Zdrój. Był to konkurs dla uczniów placówek oświatowych. Celem konkursu było dotarcie do jak największej liczby dzieci i młodzieży promującej ekologiczny model życia. Intencją było również kształtowanie nawyków dzieci i młodzieży, poszerzenie ich wiedzy nt. ochrony środowiska a także przedstawienie problemu gospodarki odpadami w Dusznikach Zdroju (ze szczególnym uwzględnieniem segregacji odpadów komunalnych) poprzez bezpośredni wpływ uczniów na stan środowiska w najbliższym ich otoczeniu. Zadaniem objętych zostało około 600 osób.

Konferencje/seminaria

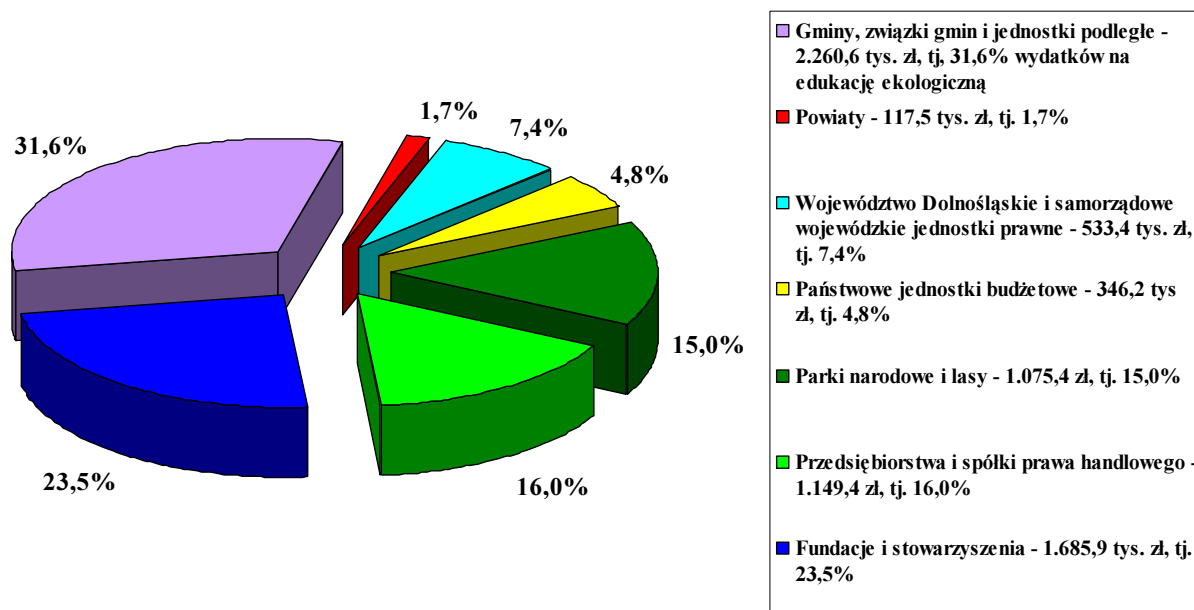
- Stowarzyszenie na Rzecz Zrównoważonego Rozwoju z siedzibą we Wrocławiu zorganizowało w dniach 14-15 listopada 2012 r. we Wrocławiu konferencję pn. „IX Dni Oszczędzania Energii pt. Efektywność energetyczna w budownictwie i przemyśle”. Była to konferencja poświęcona zagadnieniom związanym z oszczędnością energetyczną w budownictwie i przemyśle, termomodernizowaniom budynków oraz realizacji energooszczędnego i niskoemisyjnego budownictwa. Konferencji towarzyszyła wystawa materiałów i urządzeń efektywnych energetycznie oraz rozwiązań mających na celu racjonalne ograniczenie zużycia energii oraz ograniczenia emisji gazów. W konferencji wzięło udział 281 uczestników.
- Konferencja „Zrównoważony rozwój a ekologia w Polsce” zorganizowana przez Polskie Centrum Edukacji, Promocji Produktów i Urządzeń Ekologicznych Stowarzyszenie „Ekonatura”. Konferencja odbyła się 12 kwietnia 2012 r. w Auli Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu. Konferencja była imprezą otwartą, połączoną z uroczystością nadawania i wręczenia Laurów Ekoprzyjaźni 2011. Treści wygłoszonych wykładów opublikowano w numerze kwietniowym czasopisma „Ekonatura”.

Wspieranie wydawnictw i prasy prowadzących edukację ekologiczną

- Wydanie przez WIOŚ we Wrocławiu „Raportu o stanie środowiska województwa dolnośląskiego w 2011r.” w ilości 1200 egzemplarzy w wersji papierowej i 500 egzemplarzy w wersji elektronicznej. Wydawnictwo zawiera kompleksową informację o stanie środowiska województwa dolnośląskiego w roku 2011, która wspomże działania na rzecz ochrony środowiska poprzez systematyczne informowanie organów administracji i społeczeństwa o jakości elementów przyrodniczych i dotrzymywaniu standardów jakości środowiska.
- Uniwersytet Wrocławski w ramach projektu pn. "Zadania gmin w zakresie organizowania i funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi po zmianach polskiej regulacji prawnej" wydał w nakładzie 650 egz. podręcznik „Prawne i organizacyjne obowiązki gmin w postępowaniu z odpadami komunalnymi” oraz zorganizował konferencję na powyższy temat.

- Wydanie przez Polski Klub Ekologiczny Okręg Dolnośląski 6 numerów dwumiesięcznika „Zielona Planeta” w nakładzie 1.500 egz.
- Muzeum Przyrodnicze w Jeleniej Górze wydało w nakładzie 1200 egz. wydawnictwo pt. „Przyroda Sudetów” tom 15,
- Gmina i Miasto Lwówek Śląski wydało album pn. „Agaty z Płóczek Górnych” w nakładzie 1000 egz.,
- Towarzystwo Ochrony Przyrody i Krajobrazu TOPiK w Zgorzelcu wydało publikację pn. „Przyroda powiatu zgorzelckiego” w nakładzie 2000 egz.,
- Karkonoski Park Narodowy w Jeleniej Górze wydał następujące wydawnictwa:
 - ✓ książkę pt. „Ptaki Karkonoszy” w nakładzie 3000 egz.,
 - ✓ książkę pt. „Ssaki Karkonoszy” w nakładzie 3000 egz.,
 - ✓ książkę pt. „Granit karkonoski – od magmy po kamień w służbie człowieka” w nakładzie 3000 egz.,
 - ✓ książkę pt. „Ekosystemy nieleśne KPN” w nakładzie 3000 egz.,
 - ✓ książkę pt. „Karkonosze skały i krajobrazy” w nakładzie 3000 egz., książkę pt. „Panoramy Karkonoszy” w nakładzie 2000 egz.
- Wydanie książki pt. „Jaskinia Niedźwiedzia w 45-lecie odkrycia”, realizowane przez Gminę Stronie Śląskie. Wydanie książki miało na celu przybliżenie historii prowadzonych w jaskini badań naukowych, osób związanych bezpośrednio z tymi badaniami jak i innych postaci związanych z Jaskinią Niedźwiedzią. W książce zostały zamieszczone najnowsze wyniki badań prowadzonych w jaskini oraz niepublikowane do tej pory artykuły i wspomnienia osób związanych z eksploracją, badaniami, udostępnianiem, ochroną jaskini oraz jej użytkowaniem jako obiektu turystycznego. Znajdują się w niej również wspomnienia o osobach nieżyjących zasłużonych dla Jaskini Niedźwiedziej. Przekazując treści edukacyjne i ekologiczne książka pozwala na swoiste przygotowanie do odwiedzenia tego wyjątkowego miejsca jakim jest Jaskinia Niedźwiedzia, zapoznając czytelnika z wieloma zagadnieniami niedostępnymi w przewodnikach i folderach. Książka wydana została w nakładzie 1.000 egzemplarzy, ma objętość ok. 200 stron. Książka jest adresowana do grona osób związanych z ochroną środowiska, jak również do nauczycieli, studentów, młodzieży oraz lokalnej społeczności. Książka jest dostępna w siedzibie Urzędu Gminy Stronie Śląskie oraz w Jaskini Niedźwiedziej w Kletnie. Część egzemplarzy została przekazana do bibliotek, organizacji i stowarzyszeń związanych z edukacją i ochroną przyrody, a także do ośrodków edukacji ekologicznej na terenie regionu. Odbiorcą książki są szkoły i ośrodki edukacji ekologicznej z terenu Dolnego Śląska i województw ościennych. Książka trafiła również na wyższe uczelnie i do rąk osób które tworzyły i tworzą historię Jaskini Niedźwiedziej w Kletnie. Redaktorem Naczelnym odpowiedzialnym za treść merytoryczną wydawnictwa był prof. dr hab. inż. Wojciech Ciężkowski – Kierownik Zakładu Geologii i Wód Mineralnych Instytutu Górnictwa Politechniki Wrocławskiej.

**Dofinansowanie przez WFOŚiGW we Wrocławiu w 2012 r.
zadań z zakresu edukacji ekologicznej - według beneficjentów**

- Zakończone zostało wydawanie dodatku proekologicznego pn. „Oficynka pod różą kłodzką” w miesięczniku „Ziemia Kłodzka” realizowane przez Stowarzyszenie Komitet Obywatelski Ziemi Kłodzkiej na podstawie umowy podpisanej w roku 2011.

Na koniec okresu sprawozdawczego w trakcie realizacji znajdowało się zadanie:

- Przygotowanie i wydruk albumu o przyrodzie powiatu wałbrzyskiego pn. „Ziemia Wałbrzyska – nieodkryte piękno”, realizowane przez Powiat Wałbrzyski.

Prenumerata czasopism

Organizacja konkursu na dofinansowanie zadań pn. „**Prenumerata czasopism ekologicznych dla szkół i ośrodków edukacyjnych na terenie województwa dolnośląskiego**”. W ramach konkursu Fundusz dofinansował prenumeratę: do 797 szkół podstawowych czasopism: Przyroda Polska i Salamandra, do 474 szkół gimnazjalnych czasopism: Biologia w szkole, Ekonatura i Salamandra, do 512 szkół ponadgimnazjalnych czasopism: Aura, Biologia w szkole i Salamandra i do 165 liceów ogólnokształcących „ekonatury” oraz do 15 ośrodków edukacyjnych: Przyrody Polskiej, Salamandry, Biologii w szkole, Ekonatury i Aury.

4.4. Monitoring środowiska

Z zakresu monitoringu środowiska Fundusz rozpatrzył w 2012 r. 11 wniosków, z których 8 zostało pozytywnie rozpatrzonych przez Zarząd i Radę Nadzorczą, 1 został wycofany przez wnioskodawcę, a 2 pozostało do rozstrzygnięcia na 2013 r.

W ciągu roku w trakcie realizacji znajdowało się 6 zadań. Fundusz wydatkował w 2012 r. środki na dofinansowanie 5 zadań.

Na zadania z dziedziny monitoringu środowiska Fundusz wydatkował 3 713,2 tys. zł, tj. 2,0% wydatków statutowych, w tym 3 711,0 tys. zł w formie dotacji (99,9%) oraz 2,2 tys. zł w formie pożyczki (0,1%)

Na realizację 1 zadania kontynuowanego Fundusz posiada zobowiązania na lata następne wynikające z zawartej umowy na kwotę 170,4 tys. zł w formie dotacji (0,1% wszystkich zobowiązań).

W 2012 r. zrealizowano przy dofinansowaniu Funduszu następujące badania monitoringowe:

- Prowadzone przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu. W ramach badań wykonano 37.161 oznaczeń fizykochemicznych powietrza, 26.550 oznaczeń fizykochemicznych wód powierzchniowych, 3.632 oznaczeń fizykochemicznych wód podziemnych, 1.803 oznaczenia fizykochemiczne gleb oraz pomiary hałasu w 60 punktach pomiarowych i pomiary promieniowania elektromagnetycznego w 45 punktach pomiarowych. Ponadto w roku 2012 dofinansowano wyposażenie WIOŚ w sprzęt laboratoryjny niezbędny do prowadzenia badań monitoringowych: wysokosprawny chromatograf cieczowy, automatyczny ekstraktor do próbek stałych metodą ekstrakcji przyspieszonej, 2 wysokoobjętościowe poborniki pyłu PM10, analizator rtęci wraz z przystawką do techniki „zimnych par” oraz 3 automatyczne analizatory benzenu w powietrzu atmosferycznym.
- Prowadzone przez IMGW Państwowy Instytut Badawczy Oddział we Wrocławiu - kontynuacja badań monitoringu chemizmu opadów atmosferycznych w I półroczu 2012 r. Wyniki tych badań zostały przekazane do WIOŚ we Wrocławiu i znajdują się w przygotowywanym raporcie o stanie środowiska województwa dolnośląskiego.

4.5. Zapobieganie i likwidacja poważnych awarii i ich skutków

Fundusz rozpatrzył w 2012 r. 24 wnioski z dziedziny zapobieganie i likwidacja poważnych awarii i ich skutków, z których 22 zostały pozytywnie rozpatrzone przez Zarząd i Radę Nadzorczą, a 2 pozostały do rozstrzygnięcia na 2013 r.

W ciągu roku w trakcie realizacji znajdowały się 24 zadań – wszystkie zadania uzyskały dofinansowanie.

Na zadania z zakresu zapobieganie i likwidacja poważnych awarii i ich skutków Fundusz wydatkował 2 718,9 tys. zł, tj. 1,5% wydatków statutowych, w tym 2 076,6 tys. zł w formie dotacji (76,4%) oraz 642,3 tys. zł w formie pożyczki (23,6%)

Na realizację 3 zadań kontynuowanych Fundusz posiada zobowiązania na lata następne wynikające z zawartych umów na kwotę 12,0 tys. zł w formie dotacji (0,01% wszystkich zobowiązań).

Wojewódzki Fundusz zawarł w 2012 r. porozumienia w sprawie dofinansowania zadań związanych z likwidacją zagrożeń środowiska podczas zdarzeń nadzwyczajnych przez jednostki ochrony przeciwpożarowej z terenu województwa dolnośląskiego na łączną kwotę 3.009,9 tys. zł. Porozumienia zawarto z:

- Komendą Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej we Wrocławiu w dniu 25.04.2012 r. (w dniu 19.11.2012 podpisano aneks nr 2) w sprawie przeznaczenia na objęty porozumieniem cel dotacji w wysokości 1.829,9 tys. zł,
- Zarządem Oddziału Wojewódzkiego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej Województwa Dolnośląskiego w dniu 25.04.2012 r. (w dniu 5.10.2012 podpisano aneks nr 1) w sprawie przeznaczenia na objęty porozumieniem cel dotacji w wysokości 1.180,0 tys. zł.

Ogółem w 2012 r. dofinansowano zakup 16 samochodów pożarniczych z funkcją ograniczania zagrożeń ekologicznych, w tym 15 w ramach zawartych porozumień. Samochody przeznaczone zostały dla:

- Ochotniczych Straży Pożarnych (13 samochodów) w: Czernicy, Krzeszowie, Lubawce, Siedlcach, Świętej Katarzynie, Stolcu, Starych Bogaczowicach, Gniewkowie gmina Dobromierzu, Przylęku gmina Bardo, Strzegomiu, Bielawie, Piławie Górnej i Prochowicach.
- Państwowej Straży Pożarnej (3 samochody) - Komenda Miejska PSP we Wrocławiu (2 samochody) i Głogowie.

Ponadto, w 2012 r. w ramach zadań z zakresu zapobiegania i likwidacji poważnych awarii i ich skutków, Fundusz dofinansował zakup:

- zakup łodzi aluminiowych dla OSP w Lutyni oraz Ochotniczej Straży Pożarnej w Żmigrodzie,
- wyposażenie Jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej w Jutrzynie w niezbędny sprzęt ratowniczy,
- weryfikację stanu technicznego systemu odwodnienia zabezpieczającego m. Wałbrzych przed skutkami zatopienia dawnych kopalń węgla kamiennego wraz z oceną pewności jego dalszego funkcjonowania.

4.7. Inne zadania

Fundusz rozpatrzył w 2012 r. 36 wniosków dotyczących innych zadań ochrony środowiska (w tym 20 dotyczących dofinansowania zadań z zakresu profilaktyki zdrowotnej), z których 30 zostało pozytywnie rozpatrzone przez Zarząd i Radę Nadzorczą, 4 zostały wycofane przez wnioskodawców, a 2 pozostały do rozstrzygnięcia w 2013 r.

W ciągu roku w trakcie realizacji znajdowało się 32 zadań, 28 zadań uzyskało dofinansowanie Funduszu. Dofinansowanie wyniosło łącznie 8 784,0 tys. zł, co stanowiło 4,7% wydatków statutowych, w tym w formie dotacji 6 199,0 tys. zł (70,6%) oraz w formie pożyczki 2 585,0 tys. zł (29,4%).

Na realizację 8 zadań kontynuowanych Fundusz posiada zobowiązania na lata następne wynikające z zawartych umów na kwotę 60 773,3 tys. zł (48,3% wszystkich zobowiązań), w tym w formie dotacji w kwocie 2 573,3 tys. zł oraz 58 200,0 tys. zł w formie pożyczki.

W ramach innych zadań Fundusz wspomógł zadania obejmujące:

Profilaktykę zdrowotną

W 2012 r. profilaktyką zdrowotną objęto 3.660 dzieci zamieszkujących na terenach, na których występują przekroczenia norm zanieczyszczeń środowiska. Prowadzona była w miastach: Wrocław, Legnica i Jelenia Góra. Organizatorami profilaktyki byli m.in.:

- Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Dolnośląska we Wrocławiu – dla 446 dzieci,
- Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Okręgowy Wrocław – dla 622 dzieci,
- Stowarzyszenie Nowa Rodzina Wrocław – dla 377 dzieci,
- Fundacja Hobbit Wrocław – dla 568 dzieci,
- Towarzystwo Przyjaciół Dzieci O/Jelenia Góra – dla 287 dzieci,
- Klub Lotnika Śmigiełko w Jeleniej Górze – dla 90 dzieci,
- Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Dolnośląski (Legnica) – dla 270 dzieci,
- Caritas Diecezji Legnickiej – dla 93 dzieci.

Usuwanie skutków powodzi

Fundusz dofinansował usunięcie szkód powodziowych powstałych w 2012 r.:

- zmodernizowano kotłownię w Urzędzie Miejskim w Olszynie zniszczoną w wyniku powodzi w lipcu 2012 r. (zamontowano nowy kocioł gazowy o mocy 120 kW),
- odbudowano uszkodzoną w trakcie powodzi w dniu 07.08.2010 r. oczyszczalnię ścieków w Bogatyni przy ul. Turowskiej o przepustowości 8.000m³/d,
- odbudowano zniszczone w trakcie powodzi w dniu 07.08.2010 r. sieci wodno kanalizacyjne w Bogatyni (kanalizacja sanitarna 5.366,7mb sieć wodociągowa 5.638,7mb)
- odbudowano 20m kanalizacji sanitarnej i 50m sieci wodociągowej w dzielnicy Maciejowa w Jeleniej Górze, zniszczone w trakcie powodzi w lipcu 2012 r.,
- przeprowadzono utylizację 273,41t odpadów popowodziowych w Gryfowie Śląskim, Wojcieszowie i Świerzawie,
- usunięto zawalone konstrukcje, zabezpieczenia brzegów w obrębie zawalonych mostów w dzielnicy Maciejowa w Jeleniej Górze po powodzi w lipcu 2012 r.

Oprócz tego w ramach programu usuwania skutków powodzi na Dolnym Śląsku w 2012 r. zakupiono 2 samochody ratowniczo-gaśnicze dla OSP w Olszynie i w Wojcieszowie.

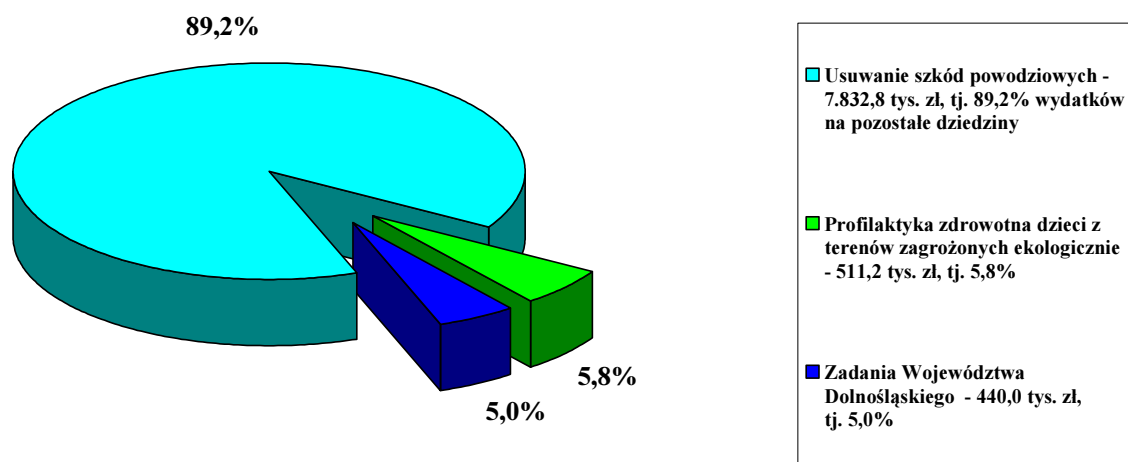
Ponadto ze środków Funduszu realizowano zadania, które będą kontynuowane w latach następnych:

- utylizacja odpadów popowodziowych w Olszynie,
- remont i udrożnienie urządzeń melioracji wodnych w Jeleniej Górze uszkodzonych w trakcie powodzi z lipca 2012 r.

Zadania Województwa Dolnośląskiego

- W ramach pozostałych zadań w roku 2012 Fundusz wsparł finansowo Województwo Dolnośląskie przy kontynuacji tworzenia baz danych podmiotów korzystających ze środowiska i obowiązanych do ponoszenia opłat za korzystanie z niego – system poboru opłat. Zadanie polega na zakupie licencji na korzystanie z systemów informatycznych („Wojewódzki Bank Zanieczyszczeń Środowiska” oraz moduł księgowy „Fundusz Pro”) na lata 2011-2013 oraz szkoleniach specjalistycznych dla pracowników Wydziału Ochrony Środowiska Urzędu Marszałkowskiego. Zadanie będzie kontynuowane w roku 2013.

**Dofinansowanie WFOŚiGW we Wrocławiu do realizowanych w 2012 r.
innych zadań z zakresu ochrony środowiska**

Nagrody za osiągnięcia w ochronie środowiska.

Fundusz ufundował w 2012 r. 24 nagrody finansowe za osiągnięcia w zakresie ochrony środowiska na kwotę 65 500 zł, z czego wypłacił 23 nagrody w wysokości 63 000,0 zł. Nagrody otrzymali:

- laureaci konkursu ogłoszonego przez Fundusz pt. „Rozwój świadomości ekologicznej mieszkańców Dolnego Śląska poprzez media informacyjne” przyznano 10 nagród tematycznych o łącznej wysokości 28 000 zł (wypłata jednej nagrody w wysokości 2 500 zł nastąpi w 2013 r.) – wykaz nagrodzonych przedstawia tabela nr 7,
- Przedszkole Miejskie w Szczawnie Zdroju (5 000 zł), Gmina Kudowa Zdrój (3 000 zł), Gimnazjum nr 2 w Nowej Rudzie (5 000 zł) - nagrody za działalność na rzecz ochrony środowiska i gospodarki wodnej,
- Miasto Legnica (5 000 zł), Młodzieżowe Centrum Kultury w Legnicy (5 000 zł) – nagrody w XII Edycji Narodowego Konkursu Ekologicznego "Przyjaźni Środowisku",
- Urząd Gminy Legnickie Pole (3 000 zł) - za działalność na rzecz ochrony środowiska i gospodarki wodnej w dziedzinie ochrony przyrody,
- Zespół Placówek Specjalnych w Legnicy (2 000 zł) - nagroda na organizację i zakup nagród III Regionalnego Konkursu Ekologicznego pt.: "Moje ulubione zwierzątko",
- Związek Pszczelarzy Ziemi Legnickiej - laureat konkursów na „Wzorową Pasiekę”(2 000 zł) i „Wzorowe Gospodarstwo Pasieczne” Dolnego Śląska (2 000 zł),
- Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 12 we Wrocławiu - nagroda w konkursie plastycznym "Ekologia wokół nas" (1 500 zł),
- Przedszkole nr 126 we Wrocławiu (1 000 zł), Szkoła Podstawowa nr 7 w Bielawie (1 000 zł), Szkoła Podstawowa nr 2 w Oleśnicy (1 000 zł), Przedszkole nr 96 we Wrocławiu (1 000 zł) - nagrody w konkursie "IV edycja Dolnośląskiej Sieci Szkół Promujących Ekorozwój".

5. Udział Funduszu w absorpcji środków pomocowych z Unii Europejskiej

Dokonując wyboru zadań do dofinansowania Fundusz traktował priorytetowo dofinansowanie zadań realizowanych z udziałem bezzwrotnych środków Unii Europejskiej, których wykonanie przyczynia się do wypełnienia wymagań określonych w dyrektywach Wspólnoty Europejskiej w obszarze „środowisko”, wdrożonych do prawa krajowego.

W 2012 r. w trakcie realizacji znajdowało się 45 zadań. Na wsparcie zadań w ramach funkcjonujących programów pomocowych Fundusz wydatkował kwotę 82 353,2 tys. zł, tj. 44,1% środków na realizację wszystkich zadań statutowych. Dodatkowo 207,0 tys. zł wydatkowano na dopłatę do kredytów 8 zadań zakończonych w latach 2010-2011.

Na dofinansowanie zadań realizowanych w 2012 r. według poszczególnych programów Fundusz wypłacił:

1) Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko	- 34 711,2 tys. zł,
2) Regionalny Program Operacyjny	- 31 010,4 tys. zł,
3) Program Rozwoju Obszarów Wiejskich	- 16 526,3 tys. zł
4) Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG)	- 100,0 tys. zł,
5) Europejski Fundusz Społeczny „Małe granty”	- 5,3 tys. zł,

1) **Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko**

W roku 2012 w trakcie realizacji znajdowało się 7 zadań, które Fundusz dofinansował kwotą 34 711,2 tys. zł, w tym 30 170,9 tys. zł w formie pożyczki oraz 4 540,3 tys. zł w formie pożyczki na zachowanie płynności finansowej. W stosunku do tych zadań Fundusz posiada jeszcze zobowiązania w formie pożyczki w wysokości 11 134,6 tys. zł.

2) **Regionalny Program Operacyjny**

W roku 2012 Fundusz objął dofinansowaniem 10 przedsięwzięć realizowanych w ramach RPO. Pomoc finansowa udzielona przez Fundusz wyniosła ogółem 31 010,4 tys. zł, w tym 6 227,9 w formie pożyczki, 24 633,7 tys. zł w formie pożyczki na zachowanie płynności finansowej oraz 148,8 tys. zł dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych.

W ciągu roku zrealizowano 4 zadania. Wartość zadań zakończonych w 2012 r. wynosi 64 785,8 tys. zł. Pomoc finansowa przyznana przez Fundusz na ich realizację wyniosła ogółem 6 130,2 tys. zł, w tym 5 157,8 tys. zł w formie pożyczki oraz 972,4 tys. zł w formie dopłat do oprocentowania kredytów bankowych (zobowiązania z tytułu dopłat do 3 zadań zakończonych wynoszą 697,2 tys. zł). PROW dofinansował zadania zakończone kwotą do 47 973,7 tys. zł (74,0% ich wartości).

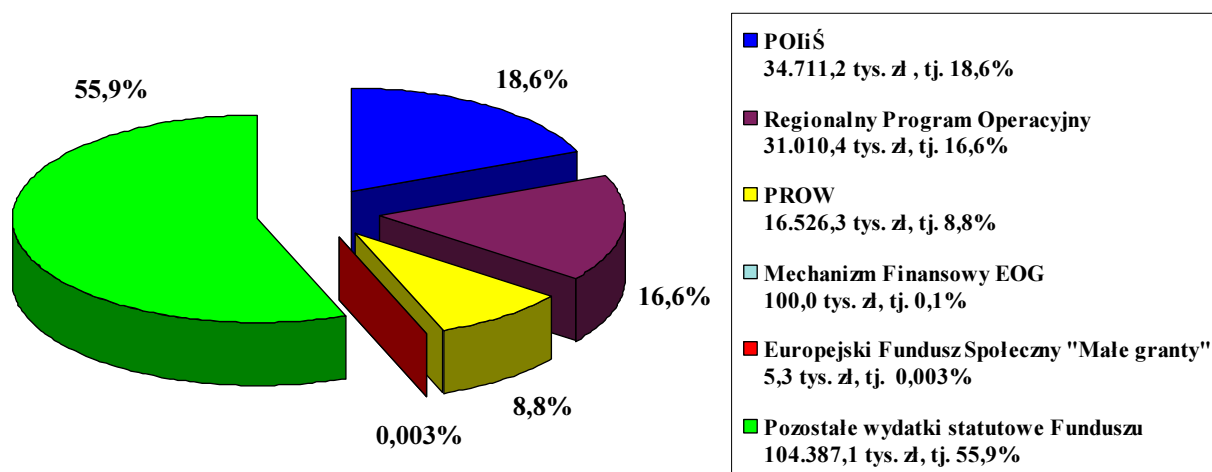
3) **Program Rozwoju Obszarów Wiejskich**

W 2012 r. w trakcie realizacji znajdowało się 26 zadań, z których Fundusz dofinansował 24 zadania kwotą 16 526,3 tys. zł, w tym w formie pożyczki 15 292,7 tys. zł, w formie pożyczki na zachowanie płynności finansowej 1 087,2 tys. zł oraz w formie dopłat do oprocentowania kredytów bankowych 146,4 tys. zł.

Zakończona została realizacja 14 zadań. Wartość zadań zakończonych w 2012 r. wynosi 61 894,5 tys. zł. Pomoc finansowa przyznana przez Fundusz na ich realizację

wyniosła ogółem 19 184,9 tys. zł, w tym 18 846,4 tys. zł w formie pożyczki oraz 338,5 tys. zł w formie dopłat do oprocentowania kredytów bankowych (zobowiązania z tytułu dopłat do 2 zadań zakończonych wynoszą 209,3 tys. zł). PROW dofinansował zadania zakończone kwotą do 15 589,6 tys. zł (25,2% ich wartości).

Dofinansowanie zadań realizowanych ze środków Unii Europejskiej na tle całości wydatków statutowych WFOŚiGW we Wrocławiu w 2012 r.

4) Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG)

W roku 2012 Fundusz dofinansował 1 przedsięwzięcie realizowane przy udziale środków EOG formie dotacji w wysokości 100,0 tys. zł.

W ciągu roku zakończona została realizacja przedmiotowego zadania - jego wartość wynosi 17 871,5 tys. zł. Pomoc finansowa udzielona przez Fundusz na ich realizację wyniosła ogółem 6 287,1 tys. zł, w tym 1 629,1 tys. zł w formie dotacji i 4 658,0 tys. zł w formie pożyczki. EOG dofinansował zadanie kwotą 7 058,6 tys. zł (39,5% ich wartości).

5) Europejski Fundusz Społeczny „Małe granty”

Zakończona została realizacja 1 przedsięwzięcia, którego realizację Fundusz wsparł w roku 2012 dotacją w kwocie 5,3 tys. zł. Wartość zadania wynosi 10,3 tys. zł. Program dofinansował realizację zadania kwotą 5,0 tys. zł (48,7% jego wartości).

Ponadto Fundusz dofinansował w 2012 r. w formie pożyczki w wysokości 1 000,0 tys. zł zadanie pn. „Modernizacja systemu ciepłowniczego Zgorzelca, w tym instalacji odpylania w ciepłowni przy ul. Groszowej - Faza 2”, realizowane przy udziale środków Federalnego Ministerstwa Środowiska, Ochrony Przyrody i Bezpieczeństwa Reaktorów Republiki Federalnej Niemiec. Zadanie zostało zakończone.

6. Nadzór nad przygotowaniem i realizacją umów pożyczek i dotacji

W roku 2012, podobnie jak w latach poprzednich, prowadzono stały nadzór nad wykorzystaniem środków przeznaczonych na zadania związane z ochroną środowiska i gospodarką wodną.

Nadzór ten obejmował:

1. Na pierwszym etapie badanie i ocenę złożonych wniosków o pomoc finansową na realizację zadań pod kątem:
 - zgodności z „Kryteriami i zasadami udzielania pomocy finansowej ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu”
 - stanu przygotowania inwestycji i innych zadań do realizacji,
 - spełnienia wymogów dotyczących wyboru wykonawców zgodnie z przepisami dot. zamówień publicznych,
 - zabezpieczenia środków i źródeł finansowania zadań,
 - wnioskowanych terminów i wysokości wypłat dotacji i pożyczek, w tym także proponowanych form zabezpieczenia pożyczek.
2. Na etapie drugim działalność kontrolna obejmowała realizację zadań i rozliczanie umów dotacyjnych i pożyczkowych. Prowadzona była przez pracowników Wydziału Obsługi Inwestycji i Projektów oraz Wydziału Edukacji Ekologicznej i Ochrony Przyrody w oparciu o kwartalne plany kontroli zadań w miejscu ich realizacji oraz w przypadkach zadań nieinwestycyjnych w oparciu o dokumenty i informacje uzyskane od podmiotów realizujących zadania.

W toku tych kontroli dokonywano sprawdzenia:

- terminowości i prawidłowości wykonawstwa,
- zgodności z zawartymi umowami,
- dokumentacji rozliczeniowej,
- uzyskanych efektów rzeczowych.

W roku 2012 przeprowadzono 198 kontroli, w trakcie których skontrolowano ogółem 162 zadania, w tym zrealizowano:

- 21 kontroli pełnych, obejmujących kontrolę całości dokumentów i stanu faktycznego wspomaganego zadania w pełnym zakresie jego realizacji,
- 176 kontroli problemowych, które weryfikowały określony odcinek realizacji bądź finansowania zadania,
- 1 kontrolę sprawdzającą, której przedmiotem było sprawdzenie wcześniej wydanych zaleceń pokontrolnych.

Kontrolą objęto zadania ze wszystkich dziedzin ochrony środowiska i gospodarki wodnej dofinansowane i planowane do dofinansowania ze środków Funduszu w następujących ilościach i zakresach:

- **Gospodarka ściekowa i ochrona wód** – przeprowadzono 55 kontroli obejmujących 42 zadania. Kontrole dotyczyły: budowy kanalizacji sanitarnej, przebudowy kanalizacji deszczowej, budowy sieci wodociągowej wraz z SUW i ujęciem wody, przebudowy modernizacyjnej oczyszczalni ścieków, budowy biologicznej oczyszczalni ścieków, budowy

separatora z odstojnikiem odprowadzającym wodę z kanalizacji deszczowej oraz budowy kanału deszczowego; modernizacji kanalizacji burzowej.

- **Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu** – przeprowadzono 36 kontroli obejmujących 24 zadania. Kontrole dotyczyły: termomodernizacji budynków użyteczności publicznej, budowy kotłowni gazowej, modernizacji kotłowni, montażu pomp ciepła, budowy elektrowni wiatrowej o mocy 4*800 kW wraz z infrastrukturą, zmniejszenia uciążliwości schroniska „Na Hali Szrenickiej” dla środowiska Karkonoskiego Parku Narodowego, budowy instalacji grzewczej wraz z pompą ciepła, wykorzystania energii słonecznej dla wspomagania instalacji grzewczych, budowy układu oczyszczania gazu koksowniczego z amoniaku i siarkodoworu wraz z ekologiczną i ekonomicznie uzasadnioną ich utylizacją, modernizacji części gazowo – energetycznej w tym instalacji biogazu z wprowadzeniem kogeneracji, modernizacji układu nadawy i odbioru osadu; budowy odnawialnych źródeł energii, instalacji solarnej i instalacji prokliza.
- **Ochrona powierzchni ziemi, gospodarka odpadami** – przeprowadzono 19 kontroli obejmujących 17 zadań. Kontrole dotyczyły: rekultywacji obszarów zdegradowanych działalnością górnictwem oraz utworzenia ścieżki turystycznej – „Śladami dawnego górnictwa kruszców”, zakupu specjalistycznego samochodu, wielozadaniowego wozu ssąco – ascenizacyjnego umożliwiającego jednocześnie płukanie kanału i usuwanie nieczystości, czyszczenie kanałów z jednoczesnym odzyskiem wody, budowy sortowni odpadów komunalnych wraz z instalacją do produkcji paliwa RDF i infrastrukturą towarzyszącą, usuwania i unieszkodliwiania azbestu i wyrobów zawierających azbest z nieruchomości, dostawy śmieciarki o DM C 18 ton wraz ze zintegrowanym systemem myjącym; rekultywacji składowiska odpadów, rozbudowy Karkonoskiego Centrum Gospodarki Odpadami w Ściegnach – Kostrzyny, budowy instalacji do ujmowania biogazu z istniejących studni składowiska odpadów, stacji obróbki biogazu wraz z wolnostojącą pochodnią na składowisku odpadów, budowy środkowosudeckiego regionu gospodarki odpadami w oparciu o zakład unieszkodliwiania odpadów w Lubawce.
- **Gospodarka wodna i ochrona przeciwpowodziowa** - przeprowadzono 13 kontroli obejmujących 13 zadań. Kontrole dotyczyły: budowy zakładu uzdatniania wody; budowy sieci wodociągowej oraz budowy wodociągu przesyłowego, regulacji rzeki Nysy Kłodzkiej, remontu zabudowy regulacyjnej potoku Łomnica, odtworzenia i zabezpieczenia linii brzegowej Miłoszewskiego Potoku, zabezpieczenia przeciwpowodziowe miasta Lwówek Śląski, konserwacji i renowacji urządzeń wodnych w postaci rowu R-2D wraz z budowlami pod kątem ochrony przeciwpowodziowej, poprawy jakości wody do picia dla m. Kudowy Zdrój i Lewin Kłodzki budowy wału przeciwpowodziowego na osiedlu Kozanów we Wrocławiu.
- **Ochrona przyrody i lasów** - przeprowadzono 11 kontroli obejmujących 10 zadań. Kontrole dotyczyły: pielęgnacji drzewostanu na terenie zabytkowego kompleksu zamkowo – parkowego „Książ” w Wałbrzychu, czynnej ochrony alei i tradycyjnych odmian drzew owocowych w Dolinie Baryczy, restytucji populacji głuszca na terenie Nadleśnictwa Ruszów w obszarze Natura 2000 Bory Dolnośląskie, inwentaryzacji stanu lasu dla lasów nie stanowiących własności Skarbu Państwa, wykonania pielęgnacji pomników przyrody, rozwoju infrastruktury dla potrzeb edukacji ekologicznej poprzez przebudowę i zagospodarowanie zabytkowego parku, waloryzacji gminy Sulików pod kątem objęcia ochroną obiektów cennych przyrodniczo, zakupu i montażu dwóch zestawów urządzeń TV

do obserwacji obszarów leśnych celem wykrywania i lokalizacji pożarów oraz masztu z oprzyrządowaniem umożliwiającym przekaz fal radiowych.

- **Edukacja ekologiczna** - przeprowadzono 43 kontrole obejmujące 37 zadań. Kontrole dotyczyły: cyklicznych konkursów dla dzieci i młodzieży, wydawnictw ekologicznych, ochrony cietrzewia *T.tetrix* i jego ostoi w Sudetach Zachodnich i Borach Dolnośląskich, realizacji programów i warsztatów ekologicznych, m.in. warsztatów edukacyjnych dla przedszkolaków „Z naturą za pan brat już od najmłodszych lat”, realizacji programu przedszkolnej edukacji ekologicznej „Eko – przedszkolak mały i duży, wie jak naturze i zdrowiu służyć”, warsztatów z edukacji ekologicznej społeczeństwa „Walory przyrodnicze Masywu Śnieżnika”, realizacji programu – warsztatów dla dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych w ramach projektu „Las wokół nas”; edukacji leśnej społeczeństwa – dzieci i młodzieży szkolnej o ochronie ekosystemów leśnych, warsztatów ekologicznych „Ekooszczędzacz są wśród nas”, „Nasza ziemia dla uśmiechu dzieci, nie dla śmieci”, „Ekologiczne źródła energii w kształceniu techników”, „zachowanie śladów bioróżnorodności”, program edukacyjno – ekologiczny obrazujący „Cykl życia wody” od pobrania z ujęcia, uzdatniania, wykorzystania, powstania ścieku, oczyszczenia i wprowadzenia do środowiska, programu edukacji ekologicznej „W zgodzie z naturą”, „Ziemia odżywia, gdy ekologów przybywa”, „Laboratorium Aktywnej EkoEdukacji”, „W zgodzie z naturą – styl życia i sposób działania”; „Rola zbiorników wodnych w krajobrazie rolniczym”, „Nowe prawo odpadowe – nowy styl życia Dolnoślązaków. Regionalna kampania informacyjno – edukacyjna”, Konferencja Naukowa Wrocławskie Forum Młodych Naukowców „Gaz łupkowy – przekleństwo czy zbawienie dla Polski”, organizacji konferencji „Zrównoważony rozwój a ekologia w Polsce”, projektu ekologicznego „Dobry czas poznać las”, „IX Dni Oszczędzania Energii pt. Efektywność energetyczna w budownictwie i przemyśle”.
- **Profilaktyka zdrowotna i monitoring środowiska** - przeprowadzono 4 kontrole obejmujące 4 zadania. Kontrole dotyczyły: profilaktyki zdrowotnej dzieci i młodzieży z terenów, na których występują przekroczone standardy jakości środowiska, organizacji obozów wypoczynkowych i szkoleniowych dla dzieci, „Lato z przygodą” - profilaktyka zdrowotna dzieci i młodzieży na koloniach i obozach letnich, zakupu analizatora biogazu do monitorowania gazu składowiskowego na terenie składowiska komunalnego, doposażenia WIOŚ we Wrocławiu w sprzęt laboratoryjny niezbędny do wykonywania badań monitoringu środowiska na terenie województwa dolnośląskiego.
- **Nadzwyczajne zagrożenia środowiska** - przeprowadzono 10 kontroli obejmujących 10 zadań. Kontrole dotyczyły: zakupu średniego samochodu specjalnego ratowniczo – gaśniczego wraz z elementami wyposażenia z funkcją ograniczania zagrożeń ekologicznych, zakupu samochodu ratowniczo – gaśniczego lekkiego do likwidacji nadzwyczajnych zagrożeń, dostawy samochodu ratowniczo – gaśniczego z funkcją do ograniczania stref skażeń chemiczno – ekologicznych dla OSP.
- **Inne zadania** - przeprowadzono 43 kontrole obejmujące 37 zadań. Kontrole dotyczyły: odbudowy uszkodzonej w trakcie powodzi oczyszczalni ścieków, odbudowy zniszczonych w trakcie powodzi sieci wodno kanalizacyjnych, usuwania odpadów popowodziowych, tworzenia baz danych podmiotów korzystających ze środowiska – system poboru opłat.

Na ogólną ilość 198 przeprowadzonych kontroli w 7 przypadkach miały miejsce ustalenia, w wyniku których sformułowano pod adresem dotacjobiorców i pożyczkobiorców wnioski i zalecenia pokontrolne dotyczące:

- aktualizacji harmonogramu rzeczowo-finansowego,
- doprowadzenia do właściwego stanu technicznego realizowanych inwestycji,
- uzgodnienia dokumentacji związanej z procesem inwestycyjnym i doprowadzenia do właściwego stanu formalno – prawnego realizowanych inwestycji,
- konieczności aneksowania warunków umowy w zakresie terminów przedłożenia końcowego rozliczenia zadania oraz zakończenia realizacji zadania i kwot wypłat pożyczek i dotacji,
- wyjaśnienia nieścisłości związanych z realizacją oraz finansowaniem zadań.

Systematyczna działalność nadzorczo – kontrolna, zarówno na etapie rozpatrywania wniosków i przygotowywania umów, jak również w fazie ich realizacji, przyczynia się do prawidłowego i zgodnego z przeznaczeniem wykorzystania środków Funduszu.

III. DZIAŁALNOŚĆ WFOŚIGW WE WROCŁAWIU JAKO INSTYTUCJI WDRAŻAJĄCEJ PROGRAM OPERACYJNY „INFRASTRUKTURA I ŚRODOWISKO” W 2012 R.

Wydział Funduszy Europejskich w roku 2012 na mocy obowiązującego Porozumienia w sprawie realizacji Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko dla osi priorytetowych : I - Gospodarka wodno-ściekowa i II - Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi, zawartego pomiędzy Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu, a Ministrem Środowiska (Instytucją Pośredniczącą) w dniu 25 czerwca 2007 r. w Lublinie, realizował zadania obejmujące m.in.:

- przygotowanie i ocenę projektów o wartości do 25 mln euro,
- prowadzenie działań kontrolnych, w tym: kontrolę procedur udzielania zamówień publicznych,
- monitorowanie i sprawozdawczość,
- zarządzanie finansowe i rozliczanie projektu,
- informację i promocję.

1. Nabór wniosków konkursowych

W okresie sprawozdawczym Ministerstwo Środowiska ogłosiło kolejny nabór wniosków w trybie konkursowym o dofinansowanie z Funduszu Spójności projektów w ramach Priorytetu I działanie 1.1. Gospodarka wodno-ściekowa w aglomeracjach powyżej 15 tys. RLM. Do Funduszu jako Instytucji Wdrażającej wpłynęły ujęte w poniższym zestawieniu wnioski o dofinansowanie w ramach ww. postępowania konkursowego:

Lp	Tytuł projektu	Nazwa beneficjenta	Wartość całkowita projektu [zł]	Kwota dofinansowania [zł]
1	Zapewnienie prawidłowej gospodarki wodno-ściekowej aglomeracji Wrocław, w części gminy Miękinia	ZUK sp. z o.o. Miękinia	21 991 330,74	15 172 365,02
2	Rozwiązanie gospodarki wodno-ściekowej w Gminie Nowogrodzic - etap IB	Hydro-Tech sp. z o.o. Nowogrodzic	28 212 696,36	14 453 487,15
3	Poprawa gospodarki wodno-ściekowej we Wrocławiu - Etap IV	MPWiK S.A. Wrocław	88 575 319,18	49 908 193,25
4	Modernizacja oczyszczalni ścieków oraz budowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w mieście Oława - Etap II	ZWiK sp. z o.o. Oława	12 801 224,64	4 895 409,39

151 580 570,92 84 429 454,81

Po zakończonym naborze wniosków prowadzona była ocena formalna i merytoryczna I stopnia złożonych wniosków. Zgodnie z harmonogramem konkursu ogłoszenie list rankingowych wniosków nastąpiło 8 sierpnia 2012 r.

Pozytywnie zakończyła się ocena merytoryczna II stopnia dla projektu „Zapewnienie prawidłowej gospodarki wodno-ściekowej aglomeracji Wrocław, w części gminy Miękinia”.

Przedsięwzięcie uzyskało Potwierdzenie Instytucji Pośredniczącej w sprawie przyznania

dofinansowania w dniu 19 listopada 2012 r. Umowa została zawarta w styczniu 2013 roku. Ocena merytoryczna II stopnia dla pozostałych 3 zgłoszonych projektów zostanie przeprowadzona w I połowie 2013 r. Termin oceny II stopnia projektów, wynika z terminu powołania przez Ministerstwo Środowiska zespołu ds. oceny merytorycznej.

Opis przebiegu procesu podpisywania umów o dofinansowanie

W dniu 24 stycznia 2012 roku wydano Potwierdzenie Instytucji Pośredniczącej nr 15/2012 z dnia 23 stycznia 2012 r. w sprawie przyznania dofinansowania Gminie Siechnice w ramach priorytetu I Programu na realizację projektu „**Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Żerniki Wrocławskie – etap I i II**”. Projekt znajdował się na liście rezerwowej konkursu nr 6/POLIŚ/1.1/11/2009 dla działania 1.1 POLIŚ.

W dniu 21 marca zawarta została umowa na dofinansowanie tego projektu.

W dniu 24 stycznia 2012 roku IP przekazała Potwierdzenie nr 10/2012 z dnia 23 stycznia 2012 r. w sprawie przyznania dofinansowania Gminie miejskiej Głogów w ramach priorytetu I Programu na realizację projektu „**Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej południowo-wschodniej części miasta Głogów**”. Projekt znajdował się na liście rezerwowej konkursu nr 6/POLIŚ/1.1/11/2009 dla działania 1.1 POLIŚ. W dniu 21 marca zawarta została umowa na dofinansowanie tego projektu.

2. Stan realizacji wdrażanych projektów

2.1. Projekt pn. „Rozwiązanie gospodarki wodno - ściekowej w Gminie Nowogrodzic - etap I” realizowany przez Hydro - Tech Sp. z o.o.

Wskaźniki realizacji zakresu rzeczowego projektu :

- zaawansowanie budowy oczyszczalni ścieków - 100,00%,
- długość wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej – 15,14 km (co stanowi 100% zakresu umownego),
- długość wybudowanej sieci wodociągowej – 17,53 km (co stanowi 99,93% zakresu umownego),
- Wyплаты dotacji (wykonanie płatności) - 95%.

2.2. Projekt pn. „Rozbudowa oczyszczalni ścieków w miejscowości Henryków oraz budowa kanalizacji sanitarnej w Gminie Ziębice” realizowany przez Gminę Ziębice.

Wskaźniki realizacji zakresu rzeczowego projektu :

- zaawansowanie budowy oczyszczalni ścieków - 100%,
- długość wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej – 25,20 km (co stanowi 100% zakresu umownego),
- wypłaty dotacji (wykonanie płatności) - 92,7%.

2.3 Projekt pn. „Budowa kanalizacji w Gminie Strzelin wraz z modernizacją oczyszczalni ścieków w Chociwelu” realizowany przez Przedsiębiorstwo Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o.

Wskaźniki realizacji zakresu rzeczowego projektu :

- długość wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej – 62,73 km (co stanowi 101,83% zakresu umownego),
- długość wybudowanej sieci wodociągowej – 10,85 km (co stanowi 97,95 % zakresu umownego),
- modernizacja oczyszczalni ścieków - 100%,

- wypłaty dotacji (wykonanie płatności) - 95%.
- 2.4. Projekt pn. „**Modernizacja oczyszczalni ścieków oraz budowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w mieście Olawa**” realizowany przez Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Oławie.
- Wskaźniki realizacji zakresu rzeczowego projektu :
- długość wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej - 23,29 km (co stanowi 78,41% zakresu umownego),
 - długość zmodernizowanej sieci kanalizacji sanitarnej - 5,79 km (co stanowi 99,74% zakresu umownego),
 - długość wybudowanej sieci wodociągowej- 12,75 km (co stanowi 97,76 % zakresu umownego),
 - wypłaty dotacji (wykonanie płatności) - 68,6%.
- 2.5 Projekt pn. „**Uporządkowanie gospodarki wodno- ściekowej na terenie gmin powiatu dzierzoniowskiego- etap I**” realizowany przez Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o.o.
- Wskaźniki realizacji zakresu rzeczowego projektu :
- długość wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej- 2,87 km (co stanowi 35,43% zakresu umownego),
 - długość wybudowanej sieci wodociągowej- 7,75 km (co stanowi 100,65 % zakresu umownego),
 - długość zmodernizowanej sieci kanalizacji sanitarnej- 0,32 km (co stanowi 24,62% zakresu umownego),
 - wypłaty dotacji (wykonanie płatności)- 17,2 %.
- 2.6. Projekt pn. „**Inwestycje w zakresie gospodarki wodno-ściekowej w miejscowościach Środa Śląska, Ciechów i Bukówek**” realizowany przez przedsiębiorstwo Średzka Woda Sp. z o.o. Jest to projekt o najwyższym stopniu realizacji.
- W okresie sprawozdawczym zakończono realizację wszystkich kontraktów budowlanych zawartych w ramach projektu. Uzyskano pozwolenia na użytkowanie dla większości wykonanych obiektów budowlanych. Wskaźniki realizacji zakresu rzeczowego projektu:
- zaawansowanie budowy oczyszczalni ścieków - 100,%,
 - długość wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej- 21,11 (co stanowi 101,98% zakresu umownego),
 - długość wybudowanej sieci wodociągowej - 0,72 km (co stanowi 102,86 % zakresu umownego),
 - wypłaty dotacji (wykonanie płatności) - 94,8 %.
- 2.7. Projekt pn. „**Zapewnienie prawidłowej gospodarki ściekowej w gminie Strzegom**” realizowany przez przedsiębiorstwo Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o.o.
- Wskaźniki realizacji zakresu rzeczowego projektu:
- zaawansowanie budowy oczyszczalni ścieków - 100,00%,
 - długość wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej - 49,70 km (co stanowi 84,27% zakresu umownego),
 - wypłaty dotacji (wykonanie płatności) - 69,2 %.
- 2.8. Projekt pn. „**Uporządkowanie gospodarki wodno- ściekowej gmin leżących w zlewni rzeki Czerwona Woda**” realizowany przez przedsiębiorstwo SUPLAZ Sp. z o.o.
- Wskaźniki realizacji zakresu rzeczowego projektu:
- długość wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej – 40,18 km (co stanowi 98,22% zakresu umownego),
 - długość wybudowanej sieci wodociągowej- 12,15 km (co stanowi 74,27 % zakresu umownego),

- wypłaty dotacji (wykonanie płatności) - 81,9 %.

2.9. Projekt pn. „**Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Żerniki Wrocławskie – etap I i II**” realizowany przez Gminę Siechnice Z uwagi na termin rozpoczęcia realizacji projektu jest to jedno z przedsięwzięć o najniższym stopniu zaawansowania Wskaźniki realizacji zakresu rzeczowego projektu :

- wypłaty dotacji (wykonanie płatności) - 0 .

2.10. Projekt pn. „**Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej południowo - wschodniej części miasta Głogów**” realizowane przez Gminę miejską Głogów.

Z uwagi na termin rozpoczęcia realizacji projektu jest to projekt o najniższym stopniu zaawansowania Wskaźniki realizacji zakresu rzeczowego projektu :

- długość wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej – 0,00% ,
- długość zmodernizowanej sieci kanalizacji sanitarnej - 0,00 %,
- wypłaty dotacji (wykonanie płatności) – 0.

3. **Rozszerzenie zakresu rzeczowego projektu**

Ministerstwo Środowiska - Instytucja Pośrednicząca poinformowała przy piśmie z dnia 24.08.2012 r. o sposobie postępowania z projektami, w których wystąpiły oszczędności po rozstrzygniętych postępowaniach przetargowych.

Po zakończonych postępowaniach przetargowych projekty już realizowane uzyskały możliwość rozszerzenia zakresu rzeczowego. Instytucja Wdrażająca składała wnioski do IP o rozszerzenie zakresu rzeczowego dla 8 z 10 wdrażanych projektów.

3.1. **Projekty z rozszerzonym zakresem rzeczowym**

3.1.1 Projekt - „**Budowa kanalizacji w Gminie Strzelin wraz z modernizacją oczyszczalni ścieków w Chociwelu.**”

Rozszerzenie projektu polega na zakupie linii do odwadniania osadów ściekowych.

W zawartym aneksie wprowadzono następujące zmiany:

- koszt projektu ulega zmianie z 88 314 587,00 na 79 355 663,34 PLN,
- przedłużenie końcowe daty efektu rzeczowego do 30.09.2013 r.,
- przedłużenie końcowe daty efektu ekologicznego do 30.09.2014 r.

3.1.2 Projekt - „**Uporządkowanie gospodarki wodno- ściekowej na terenie gmin powiatu dzierzoniowskiego- etap I**”.

Rozszerzenie projektu polega na:

- przebudowa SUW Lubachów,
- rozbudowa oczyszczalni ścieków w Bielawie

W zawartym aneksie wprowadzono następujące zmiany:

- koszt projektu ulega zmianie z 105 641 562,18 na 101 631 478,97 PLN,
- przedłużenie końcowe daty efektu rzeczowego do 30.06.2015 r.,
- przedłużenie końcowe daty efektu ekologicznego do 30.06.2016 r.,

3.1.3 Projekt – „**Inwestycje w zakresie gospodarki wodno- ściekowej w miejscowościach Środa Śląska, Ciechów, Bukówek**”

Na podstawie zawartego aneksu wprowadzono następujące zmiany:

- koszt projektu ulega zmianie z 42 692 844,37 na 34 805 526,61 PLN,
- długość wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej z 20,75 na 23,62 km,
- liczba osób korzystających z podłączenia do sieci kanalizacji sanitarnej z 2 685 na 3 154 MK,
- przedłużenie końcowe daty efektu ekologicznego do 31.12.2014 r.

3.1.4 Projekt – „**Uporządkowanie gospodarki wodno- ściekowej południowo - wschodniej części miasta Głogów**”

Na podstawie zawartego aneksu wprowadzono następujące zmiany:

- koszt projektu ulega zmianie z 47 966 078,46 na 47 493 620,71 PLN,
- długość wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej z 18,54 na 19,11 km,
- liczba osób korzystających z podłączenia do wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej z 1 623 na 1 763 MK.

3.1.5 Projekt – „**Modernizacja oczyszczalni ścieków oraz budowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w mieście Olawa**”,

Na podstawie zawartego aneksu wprowadzono następujące zmiany:

- koszt projektu ulega zmianie z 81 764 201,00 na 58 724 594,52 PLN,
- długość wybudowanej sieci wodociągowej z 13,2 na 13,5 km,
- dł. zmodernizowanej sieci kanalizacji sanitarnej z 5,8 na 12,01 km,
- przedłużenie końcowe daty efektu rzeczowego do 31.12.2013 r.,
- przedłużenie końcowe daty efektu ekologicznego do 31.12.2014

3.1.6 Projekt pn. „**Rozbudowa oczyszczalni ścieków w miejscowości Henryków oraz budowa kanalizacji sanitarnej w Gminie Ziębice**”

W projekcie aneksu ustalono:

- długość wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej z 25,1 na 25,57 km,
- długość zmodernizowanej kanalizacji sanitarnej z 0 na 1,14 km,
- liczba osób korzystających z podłączenia do wybudowanej sieci z 2 198 na 2 330 MK,
- przedłużenie końcowe daty efektu ekologicznego do 31.08.2015.

3.1.7 Projekt - „**Rozwiązanie gospodarki wodno - ściekowej w Gminie Nowogrodzie etap I**”

Beneficjent wnioskował o rozszerzenie zakresu rzeczowego przekraczającego kwotę oszczędności poprzetargowych. Decyzja Instytucji Pośredniczącej w sprawie rozszerzenia zakresu projektu zostanie wydana w I kwartale 2013 r.

3.2. Projekty bez rozszerzenia zakresu rzeczowego

Beneficjenci projektów: „**Zapewnienie prawidłowej gospodarki ściekowej w gminie Strzegom**” oraz „**Uporządkowanie gospodarki wodno- ściekowej gmin leżących w zlewni rzeki Czerwona Woda**” nie wystąpili o rozszerzenie zakresu przedsięwzięcia. Po przeliczeniu aktualnych wartości kontraktów dla w/w projektów zawarto stosowne aneksy.

W związku z rezygnacją Beneficjenta z rozszerzenia zakresu rzeczowego projektu „**Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Żerniki Wrocławskie – etap I i II**” zawarcie aneksu nastąpi po przeliczeniu aktualnych wartości kontraktów w I kwartale 2013 r.

4. Kontrole procedur zawierania umów oraz zmian w zawartych umowach

W okresie sprawozdawczym WFOŚiGW we Wrocławiu Instytucja Wdrażająca – nie wykryła problemu o charakterze systemowym związane ze stosowaniem Prawa zamówień publicznych. Zgodnie z Wytycznymi Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie sposobu postępowania w razie wykrycia nieprawidłowości w wykorzystaniu funduszy strukturalnych i Funduszy Spójności w okresie programowania 2007-2013 IW przekazywała do Ministerstwa Środowiska – Instytucji Pośredniczącej kwartalnie informacje o nieprawidłowościach podlegających raportowaniu do Komisji Europejskiej oraz zestawienia nieprawidłowości niepodlegających raportowaniu.

W okresie sprawozdawczym IW przeprowadziła 6 kontroli procedur zawierania umów (wszystkie w trybie ex-post) oraz 25 kontroli zmian w umowach (w tym 11 w trybie ex-ante).

WFOŚiGW we Wrocławiu - IW po zakończonym kwartale zgodnie z Wytycznymi w zakresie kontroli realizacji POIiŚ przekazywała do IP - Ministerstwa Środowiska Sprawozdanie z wykonania planu kontroli procedur zawierania umów dla zadań objętych projektem oraz zmian do umów (aneksów).

5. Kontrole projektu w trakcie realizacji na miejscu

W nawiązaniu do obowiązujących „Wytycznych w zakresie kontroli realizacji POIiŚ 2007- 2013” wykonano 4 kontrole projektów w trakcie realizacji na miejscu, wdrażanych przez IW:

1. „Budowa kanalizacji w Gminie Strzelin wraz z modernizacją oczyszczalni ścieków w Chociwelu”;
2. „Rozwiązanie gospodarki wodno- ściekowej w gminie Nowogrodzic – etap I”;
3. „Uporządkowanie gospodarki wodno- ściekowej gmin leżących w zlewni rzeki Czerwona Woda”;
4. „Inwestycje w zakresie gospodarki wodno-ściekowej w miejscowościach Środa Śląska, Ciechów i Bukówek”.

Prowadzono również czynności kontrolne projektu – „Modernizacja oczyszczalni ścieków oraz budowa sieci wodociągowej i kanalizacji w mieście Oława”. Zakończenie kontroli nastąpi w I kwartale 2013

Od początku wdrażania projektów przez IW, przeprowadzono kontrole w trakcie realizacji na miejscu dla 7. projektów.

6. Wyплаты dotacji

6.1. Wyплата środków z budżetu środków europejskich

Limit środków limit środków przyznanych na rok 2012 WFOŚiGW we Wrocławiu na dokonywanie płatności na rzecz beneficjentów Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko wyniósł 62 295 238,00 PLN.

W I półroczu WFOŚiGW we Wrocławiu wypłacił kwotę 37 036 264,62 PLN, natomiast Beneficjenci dokonali zwrotu niewykorzystanych środków przekazanych w formie zaliczek w łącznej kwocie 353 749,86 PLN.

W II półroczu WFOŚiGW we Wrocławiu wypłacił kwotę 25 075 130,33 PLN, z czego Beneficjenci dokonali zwrotu środków przekazanych w formie zaliczki w kwocie 3 400,02 PLN.

Ogółem, Beneficjentom wypłacono dofinansowanie w łącznej wysokości 62 111 394,95 PLN, co stanowi 99,70 % przyznanego limitu.

6.2. Certyfikacja wydatków

W prognozie na rok 2012 przyjęto, że WFOŚiGW we Wrocławiu zatwierdzi i scertyfikuje w poświadczeniach składanych do Ministerstwa Środowiska kwotę 66 796 284,66 PLN wydatków kwalifikowanych.

W roku 2012 WFOŚiGW we Wrocławiu scertyfikował i przekazał do Ministerstwa Środowiska kwotę 69 865 067,48 PLN wydatków kwalifikowanych, co stanowi 104,59 % kwoty planowanej na rok 2012.

7. Kontrole zewnętrzne

7.1. Kontrola RPD

W dniach 17-18.05.2012r Ministerstwo Środowiska przeprowadziło w WFOŚiGW kontrolę na miejscu w zakresie realizacji Rocznej Planu Działań Pomocy Technicznej na 2011 r.

Zakres kontroli obejmował:

- 1) prowadzenie wyodrębnionej ewidencji księgowej operacji związanych

z kontrolowanym projektem, w tym zapisy polityki rachunkowości kontrolowanej jednostki oraz prawidłowość opisów i dekretacji dot. dokumentów księgowych oraz dzienniki księgowania,

- 2) prawidłowość ponoszenia i rozliczania wydatków na wynagrodzenia osobowe za I kw. 2012 r.,
- 3) wydatki na podnoszenie kwalifikacji,
- 4) inne wydatki instytucji,
- 5) informacja i promocja.

Informacja pokontrolna została przekazana do Wojewódzkiego Funduszu dnia 4 lipca 2013 r.

7.2. Kontrola systemowa

W dniach 27-29.08.2012 r. Ministerstwo Środowiska przeprowadziło kontrolę systemową WFOŚiGW jako Instytucji Wdrażającej.

Zakres kontroli obejmował:

- 1) Identyfikacje i postępowanie z wykrytą nieprawidłowością
- 2) Weryfikację wniosków o płatność
- 3) Wprowadzanie danych do KSI
- 4) Weryfikację wdrożenia wybranych zaleceń pokontrolnych wydanych w wyniku kontroli systemowej IP w WFOŚiGW we Wrocławiu w dniach 14-17 grudnia 2010 r.

Informacja pokontrolna została przekazana do WF we Wrocławiu dnia 12.10.2012 r.

Zalecenie pokontrolne zostały wprowadzone.

8. Instrukcja Szczegółowa WFOŚiGW we Wrocławiu- Instytucji Wdrażającej POIiŚ

W roku 2012 Zarząd WFOŚiGW we Wrocławiu przyjął zmiany w Instrukcji Szczegółowej Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu - Instytucji Wdrażającej Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko wynikające z:

- uwzględnienia ustaleń UKS stwierdzonych w ramach audytu systemu zarządzania i kontroli POIiŚ,
- wdrożenia zaleceń audytowych UKS w zakresie opracowania procedury wydawania decyzji o zwrocie środków, uwzględnienie zaleceń IP przygotowanych w oparciu o Listę sprawdzającą do weryfikacji szczegółowej WFOŚiGW we Wrocławiu z 28.08.2012 r., aktualizacja zapisów dot. kontroli krzyżowej w trakcie weryfikacji wniosków o płatność oraz zmiana Regulaminu Organizacyjnego WFOŚiGW we Wrocławiu.

9. Informacja i promocja

WFOŚiGW we Wrocławiu prowadził aktywne działania w zakresie informacji i promocji w ramach POIiŚ. Zrealizowano również szereg publikacji - na łamach dolnośląskiej prasy, w radiu oraz w telewizji - promujących projekty realizowane w ramach POIiŚ.

10. Roczny Plan Działań

W okresie sprawozdawczym Wydział Finansowo- Księgowy we współpracy z Wydziałem Funduszy Europejskich opracował i przekazał do IP aktualizację wkładu do Rocznego Planu Działań związanych z realizacją Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na 2012 rok oraz wkład na rok 2013.

W ramach RPD 2012 finansowane były m.in. wydatki:

- na wynagrodzenia pracowników zaangażowanych we wdrażanie POIiŚ,
- na sprzęt komputerowy, oprogramowanie i licencje,
- organizacja procesu wyboru projektów

- związane z kontrolą beneficjentów POIiŚ,
- na podnoszenie kwalifikacji,
- na działania informacyjne i promocyjne,
- na inne wydatki, tj. delegacje służbowe, przesyłki kurierskie.

Kwota wydatków kwalifikowanych związanych z pomocą techniczną POIiŚ w 2012 roku wyniosła **1 346 880,61 PLN**.

IV. DZIAŁALNOŚĆ FINANSOWA FUNDUSZU

1. Obsługa finansowa

Fundusz kontynuował w 2012 r. współpracę z bankiem Bank Handlowy S.A. W banku tym prowadzony był rachunek podstawowy, służący do bieżącej obsługi działalności statutowej, rachunek Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych, a także rachunek płacowy oraz specjalnie wydzielone rachunki do obsługi środków pochodzących z Pomocy Technicznej POIiŚ i zaciągniętych pożyczek w NFOŚiGW.

W 2012 roku Fundusz kontynuował przekazywanie środków na realizację zadań związanych z Programem Operacyjnym Infrastruktura i Środowisko za pośrednictwem Banku Gospodarstwa Krajowego.

Wolne środki pieniężne w ciągu roku Fundusz lokował głównie na terminowych lokatach bankowych w Banku Handlowym S.A. Dodatkowo by efektywniej zarządzać środkami pieniężnymi, Fundusz lokował wolne środki pieniężne także na rachunku w Banku Ochrony Środowiska S.A., PEKAO S.A. oraz GETIN Noble Bank S.A.

Bank Handlowy S.A. obsługiwał również Oddziały Funduszu przy pomocy rachunków bankowych przypisanych odpowiednio dla każdego z nich. Rachunki te spełniały funkcję subkont do wyodrębnionego rachunku głównego - na koniec każdego dnia były one zerowane, a środki z nich przekazywane na rachunek główny.

W roku 2012 Fundusz nie korzystał z linii kredytowych w rachunku bieżącym, zaciągnął natomiast pożyczkę w NFOŚiGW na dofinansowanie przedsięwzięcia: „Budowa, rozbudowa lub modernizacja OZE lub źródeł wysokosprawnej kogeneracji wraz z podłączeniem do sieci przesyłowej energii cieplnej lub elektrycznej na terenie województwa dolnośląskiego.” W ramach umowy uruchomiono w 2012 roku: 5.141.700 zł.

Środki pieniężne pochodzące z wpływów z tytułu kar i opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska, jak również z tytułu nadwyżek Gminnych i Powiatowych Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej gromadzone były na rachunku głównym Funduszu w Banku Handlowym S.A.

Wypłaty środków pieniężnych realizowane były na podstawie harmonogramów zawartych w umowach. Fundusz każdorazowo przeprowadzał ze swoimi klientami negocjacje w celu optymalnego dostosowania potrzeb i oczekiwań klientów do posiadanego i prognozowanego przez Fundusz stanu środków pieniężnych.

W 2012 roku Fundusz na udzielone pożyczki i dotacje wydatkował łączną kwotę w wysokości: 186.740.276 zł. Były to w znacznej mierze pożyczki długoterminowe. Pracownicy Funduszu na bieżąco monitorowali terminowość i zgodność z umowami spłat rat kapitałowych i odsetek. W 2012 podjęto uchwały o umorzeniu kwoty 790 tys. zł z tytułu zaciągniętych pożyczek.

Ponadto w ciągu roku sporządzano do umów pożyczek aneksy, które dotyczyły między innymi: zmiany formy zabezpieczenia pożyczek, planowanych terminów zakończenia i rozliczenia inwestycji oraz planowanych terminów spłat rat pożyczek.

2. Zaangażowanie kapitałowe

Priorytetową funkcją Funduszu jest wypełnianie jego podstawowych zadań statutowych tj. udzielanie pożyczek, dotacji, dopłat do kredytów preferencyjnych na inwestycje proekologiczne.

W 2012 roku Fundusz nie angażował się kapitałowo w nowe Spółki. Wynikało to z dostosowywania działań inwestycyjnych do założeń „Wspólnej Strategii Działania Narodowego i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej na lata 2013-2016”. Określa ona zakres działań kapitałowych, które będą skoncentrowane w NFOŚiGW, natomiast rolę wojewódzkich funduszy ogranicza do rekomendacji wejść kapitałowych do spółek z obszaru swego działania.

W 2012 roku Fundusz był udziałowcem lub akcjonariuszem następujących, funkcjonujących Spółek:

- Kudowski Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Kudowie Zdroju,
- Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Głogowie Sp. z o.o.,
- Legnicka Specjalna Strefa Ekonomiczna S.A.,
- Agencja Rozwoju Regionalnego „AGROREG” S.A. w Nowej Rudzie,
- IDEON SA, byłe Centrozap S.A.,
- Bank Ochrony Środowiska S.A.

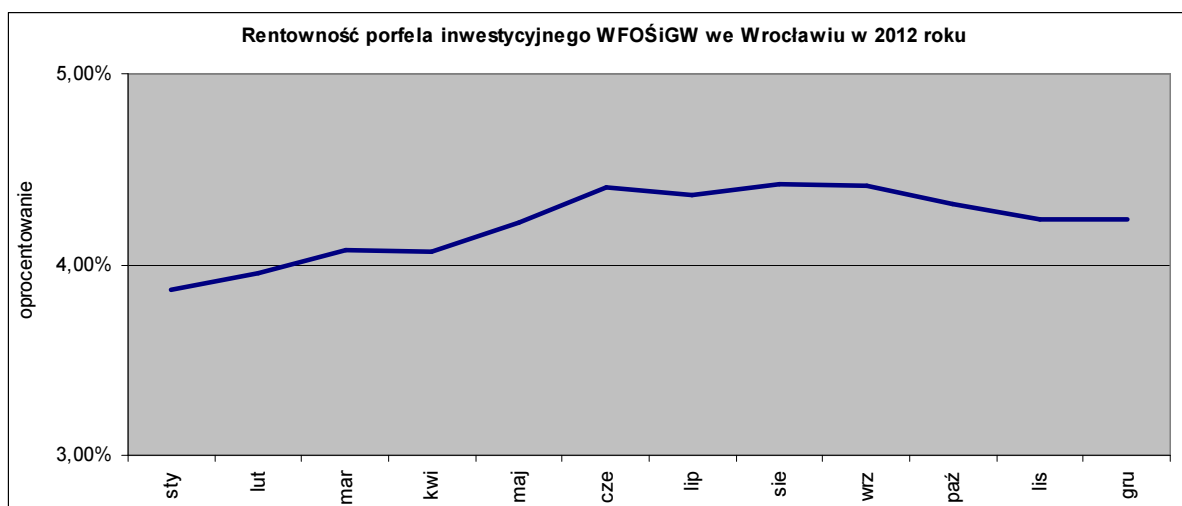
Odnotowano z tego tytułu zysk, w postaci dywidendy, w wysokości 171.080,00 zł.

3. Zarządzanie płynnością finansową

Realizowana na bieżąco obsługa umów, a co jest z tym związane toczące się w ciągu roku negocjacje z klientami, wymagały od Funduszu zwrócenia szczególnej uwagi na zarządzanie i utrzymywanie na bezpiecznym poziomie płynności finansowej.

Aby efektywnie lokować krótkoterminowe nadwyżki finansowe na rynku pieniężnym i kapitałowym Fundusz na bieżąco monitorował sytuację na rynku finansowym, mocno uzależnionym od danych makroekonomicznych.

Średnia rentowność portfela inwestycyjnego Funduszu podążała za zmianami rynkowymi zwiększając się z poziomu 4,04% w styczniu do około 4,12% w grudniu 2012 roku. Odpowiadała ona rentowności depozytów bankowych Funduszu, gdyż w roku 2012 żadna z dokonanych transakcji nie dotyczyła transakcji kupna/sprzedaży bonów lub obligacji emitowanych przez Skarb Państwa, które osiągały niższe kwotowania niż depozyty bankowe.

W całym 2012 roku przeprowadzono 261 operacji finansowych. Realizowane przez Fundusz operacje finansowe w roku 2012, to depozyty bankowe takie jak: overnight, tomorrow next i dłuższe.

Średnią rentowność powyższych transakcji można oszacować na 4,21%

W zakresie inwestowania nadwyżek finansowych Fundusz ściśle współpracował z Citibank Handlowy SA, BOŚ S.A., Bankiem Pekao S.A., oraz Getin Noble Bank S.A., jednocześnie monitorując na bieżąco sytuację na rynku pieniężnym i kapitałowym.

Zarządzając aktywnie płynnością finansową, Fundusz utrzymywał na rachunku podstawowym środki pieniężne na optymalnym poziomie, który gwarantował bieżące realizowanie zobowiązań statutowych

V. DZIAŁANIA ZESPOŁU DS. INFORMACJI I PROMOCJI NFOŚiGW I WFOŚiGW

Działania Zespołu ds. informacji i promocji NFOŚiGW i WFOŚiGW

Zespół ds. informacji i promocji NFOŚiGW i WFOŚiGW działa na podstawie zapisów „*Karty zasad współpracy Narodowego i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej*”. W pracach Zespołu uczestniczą: przedstawiciel NFOŚiGW i pracownicy 14 WFOŚiGW. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu koordynuje pracami Zespołu. W 2012 - w ramach funkcjonowania Zespołu - r. odbyły się spotkania i szkolenia przygotowane przez WFOŚiGW we Wrocławiu, Olsztynie, Szczecinie i Toruniu.

- **„Tezy do Założeń projektu Wspólnej Strategii działania NFOŚiGW i WFOŚiGW”**; Wrocław, 08-09 marca 2012 r.

Tematem spotkania i szkolenia zorganizowanego przez WFOŚiGW we Wrocławiu, prowadzonego przez ekspertów z Uniwersytetu Wrocławskiego, było opracowanie tez dotyczących rozwijania, uszczegółowienia i doskonalenia zapisów związanych z komunikacją, które znalazły się w *Założeniach do projektu Wspólnej Strategii działania Narodowego Funduszu i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej na lata 2013-2016 z perspektywą do 2020 r.*

- **„Komunikacja w sytuacjach kryzysowych”; „Przykłady dobrych praktyk Funduszy”**; Szczecin, 31 maja-01 czerwca 2012 r.

W ramach szkolenia zorganizowanego przez WFOŚiGW w Szczecinie przedstawiciel WFOŚiGW we Wrocławiu przedstawił założenia i realizację kampanii „Świat się zmienia - śmiecenie odpada”.

- **„Promocja obchodów 20-lecia Funduszy”**; Olsztyn, 26-27 lipca 2012 r.

WFOŚiGW w Olsztynie zorganizował szkolenie pt. „*Promocja obchodów 20-lecia Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska. Fundusze w regionach, czyli jak tworzyć system informacji o projektach środowiskowych*”. Część szkolenia dotyczącą „*Analizy potrzeb przeprowadzonej na podstawie ankiet wypełnionych przez poszczególne WFOŚiGW*” prowadził przedstawiciel WFOŚiGW we Wrocławiu.

- **„Agenda i projekt konferencji z okazji Jubileuszu Funduszy”; Toruń, 18-19 października 2012 r.** WFOŚiGW w Toruniu zorganizował szkolenie i spotkanie pt. „*Przygotowanie propozycji agendy i projektu konferencji z okazji Jubileuszu 20-lecia WFOŚiGW; opracowanie wzoru tabeli do prezentacji efektów funkcjonowania WFOŚiGW – efekty ekologiczne i rzeczowe 1993-2011*”. Spotkanie prowadził przedstawiciel WFOŚiGW we Wrocławiu.

Działania WFOŚiGW we Wrocławiu związane z promocją i informacją o efektach realizacji Programu Infrastruktura i Środowisko

WFOŚiGW we Wrocławiu przygotował i koordynował działania informacyjno-promocyjne, m.in.:

- **Komunikaty dla prasy** zawierające bieżące informacje o POIiŚ (oś priorytetowa/działanie), dolnośląskich projektach zgłoszonych do POIiŚ, roli WFOŚiGW we Wrocławiu jako IW przy obsłudze POIiŚ itp.

Oto kilka przykładowych tytułów:

- „Inwestycje w Strzelinie także dla Wrocławian”,
Materiał o projekcie: „Budowa kanalizacji w Gminie Strzelin wraz z modernizacją

- oczyszczalni ścieków w Chociwelu”, beneficjent: Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. Strzelin (21.06.2012 r.).
- „Ciepło i prąd z biogazu”,
Materiał o projekcie „Zapewnienie prawidłowej gospodarki ściekowej w gminie Strzegom”, beneficjent: spółka Wodociągi i Kanalizacja ze Strzegomia (16.11.2012 r.).
- „Inwestycje w Ziębicach, czysta woda dla Wrocławia”
materiał o odbiorze kanalizacji - projekt „Rozbudowa oczyszczalni ścieków w miejscowości Henryków oraz budowa kanalizacji sanitarnej w Gminie Ziębice”, beneficjent: gmina Ziębice (07.12.2012 r.)

Materiały prasowe były wykorzystywane m.in. przez ogólnopolskie portale internetowe: WPROST.PL, WYBORCZA.PL, WIADOMOŚCI.GAZETA.PL, WYBORCZA.BIZ, ONET.PL, POLSKIE RADIO.PL a także media regionalne: TVP Wrocław, Polskie Radio Wrocław, Gazeta Wyborcza Wrocław, Polska the Times Gazeta Wrocławska. Komunikaty były także wykorzystywane w depeszach POLSKIEJ AGENCJI PRASOWEJ.

- **Konferencje prasowe** i spotkania z udziałem mediów.

Jednym z przykładów była konferencja prasowa z okazji potwierdzenia dotacji z POIiŚ dla projektu „Zapewnienie prawidłowej gospodarki wodno-ściekowej aglomeracji Wrocław, w części gminy Miękinia”. Spotkanie odbyło się w 23.11.2012 r. w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska we Wrocławiu.

- **Publikację dodatku o dolnośląskich projektach z Programu Infrastruktura i Środowisko w „Polska the Times Gazeta Wrocławska – w ramach realizacji zamówienia publicznego nr WF/BOZ–251– 6/2012 „Opracowanie i publikacja w 2012 r. wkładek dotyczących Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko w gazecie o zasięgu ukazywania się na terenie Dolnego Śląska”.** W grudniu i listopadzie ub. roku ukazało się 5 dodatków o łącznej ilości 22 stron dotyczących zaawansowania projektów w naszym regionie (21, 07.12.2012 r.; 30,16,09.11.2012 r.).

- **Emisję cyklu 3 odcinków audycji telewizyjnej „Nowy Plan Marshalla” o projektach POIiŚ na Dolnym Śląsku na antenie TVP Wrocław w ramach realizacji zamówienia publicznego nr WF/BOZ-251-7/2012 „Produkcja i emisja audycji telewizyjnej i jej reklamy informującej o dolnośląskich projektach z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko”.** Terminy emisji audycji i ich powtórek: 06, 12, 13, 19, 20, 27.12.2012 r.

- **Publikację ogłoszeń prasowych o naborach w trybie konkursowym wniosków o dofinansowanie z Funduszu Spójności projektów w ramach priorytetów POIiŚ.** Ogłoszenia ukazywały się w prasie regionalnej: „Gazecie Wyborczej Wrocław” i „Polska the Times Gazeta Wrocławska” (26.03.2012 r.; 23.04.2012 r.; 10.12.2012 r.)